

Nota inspraak en overleg

Energielandgoed Wells Meer

Gemeente Bergen

Datum: 24 september 2020

Projectnummer: 190144

INHOUD

1	INLEIDING	1
2	LEESWIJZER	1
3	OVERLEGREACTIES	2
4	INSPRAAKREACTIES	8
5	OVERZICHT VAN DE WIJZIGINGEN	55

1 INLEIDING

De gemeente Bergen heeft de ambitie om in 2030 als eerste gemeente in Limburg energieonafhankelijk te zijn. De realisatie van Energielandgoed Wells Meer moet een grote bijdrage leveren aan de verwezenlijking van deze ambitie. Dit Energielandgoed betreft een gebied van circa 400 hectare, waar duurzame energie wordt opgewekt met zonnepanelen en windturbines. Daarnaast is hier plaats voor andere functies, zoals een bezoekerscentrum, een bedrijfsverzamelgebouw en natuurontwikkeling.

De realisatie van het Energielandgoed is binnen de kaders van het geldende bestemmingsplan niet mogelijk. Het bestemmingsplan 'Energielandgoed Wells Meer' is daarom opgesteld als juridisch planologisch kader voor de realisatie van het Energielandgoed.

Het voorontwerp van het bestemmingsplan 'Energielandgoed Wells Meer' met bijbehorende stukken heeft zes weken ter inzage gelegen. Eenieder is in de gelegenheid gesteld om in de periode van donderdag 30 april 2020 tot en met woensdag 10 juni 2020 een inspraakreactie in te dienen op het voorontwerpbestemmingsplan.

In voorliggende nota worden de overleg- en inspraakreacties samengevat en beoordeeld.

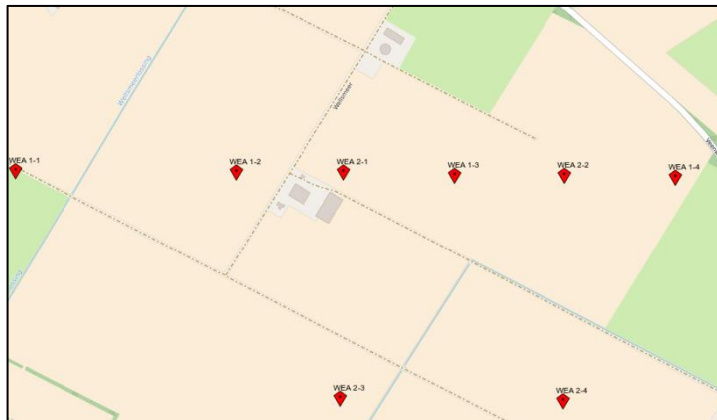
2 LEESWIJZER

In hoofdstuk 3 is elke overleg reactie samengevat en beoordeeld. Na de samenvatting en beantwoording van de betreffende overlegreactie is aangegeven of dit heeft geleid tot een wijziging van het bestemmingsplan 'Energielandgoed Wells Meer'. In hoofdstuk 4 is zijn de inspraakreacties op dezelfde wijze behandeld als de overleg reacties. Aan het einde van voorliggende nota, in hoofdstuk 5, staat een overzicht van de voorgestelde wijzigingen van het bestemmingsplan ten opzichte van het voorontwerp.

3 OVERLEGREACTIES

	Overlegreactie	Beoordeling	Conclusie: Aanpassing plan
1.	Provincie Limburg		
1.1	Het plan is beoordeeld op de adequate doorwerking van de provinciale belangen. De provincie constateert dat een aantal onderliggende onderzoeken nog in uitvoering zijn c.q. uitgevoerd moeten worden en het plan mede daarom (mogelijk) nog op onderdelen aangepast zal worden. De provincie denkt hierover graag mee in de afstemmingsoverleggen omtrent milieu en natuur. Indien het plan conform de afgestemde wijze wordt voortgezet, zal er geen aanleiding zijn om in de verdere procedure van het plan een zienswijze in te dienen.	Deze reactie wordt voor kennisgeving aangenomen.	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
2.	Veiligheidsregio Limburg-Noord		
2.1	De veiligheidsregio Limburg-Noord geeft in haar reactie een aantal zaken mee ter verbetering van de bestrijdbaarheid en continuïteit van de voorzieningen voor duurzame energieopwekking. Geadviseerd wordt om bij de realisatie van zonnepanelen en windmolens verschillende maatregelen in het ontwerp mee te nemen om de kans op een incident en de gevolgen van een incident te verkleinen. Dit wordt eveneens gedaan voor het voorkomen van een natuurbrand.	Bij de verdere uitwerking van het inrichtingsplan zullen de voorgestelde maatregelen om de kans op en de gevolgen van een incident te beperken worden meegenomen. Deze uitwerking van het inrichtingsplan zal geen onderdeel uitmaken van het bestemmingsplan.	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
2.2	De veiligheidsregio geeft de volgende algemene adviezen: <ul style="list-style-type: none"> • Sluit Bevi inrichtingen op het energielandgoed uit. • Voorzie paden en straten op het park van een naam of nummer, zodat hulpdiensten snel de locatie kunnen vinden (denk ook aan ambulance bij gezondheidsproblemen, hartaanval e.d.). • Als het mogelijk is maak de waterpartij op het energiepark zo, dat het ook als blusvijver kan fungeren. 	De realisatie van inrichtingen is in het voorontwerpbestemmingsplan alleen mogelijk binnen de bestemming Energielandgoed ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van bedrijf - bedrijfsverzamelgebouw'. In de regels van het plan wordt toegevoegd dat de vestiging van Bevi inrichting hier niet is toegestaan.	De reactie leidt tot een aanpassing in de regels van het bestemmingsplan (artikel 5.1.1.).

	<ul style="list-style-type: none"> • Geen beperkt kwetsbare objecten bouwen binnen een straal van 250 meter (ashoogte + 0,5 * rotordiameter) van de windturbines. En geen kwetsbare objecten binnen een straal van 85 meter (0,5 * rotordiameter). 	<p>De mogelijkheden voor het opnemen van een nummering en de realisatie van een blusvijver worden meegenomen bij de uitwerking van het inrichtingsplan voor het energielandgoed.</p> <p>Er zijn geen (beperkt) kwetsbare objecten toegestaan binnen 250 meter van de windturbines. Dit is geregeld in artikel 5.3 van de regels.</p>	3
2.3	De reactie van de veiligheidsregio bevat alleen ontwerpuitgangspunten. De veiligheidsregio vindt het zinvol om samen met de gemeente een vooroverleg te houden voordat de definitieve plannen worden ingediend. Zodra het plan behandeld is in het college sluiten de veiligheidsregio graag bij de gemeente aan.	Zoals genoemd zullen de ontwerpuitgangspunten worden betrokken bij het uitwerken van het inrichtingsplan voor het energielandgoed. In dit kader zullen wij de veiligheidsregio uitnodigen om hierbij te adviseren.	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
3.	Bezirksregierung Düsseldorf		
3.1	Afdeling 26 (Luftverkehr) van Bezirksregierung Düsseldorf houdt zich in de arrondissementen in Noordrijn-Westfalen bezig met diverse opgaven met betrekking tot het luchtverkeer. Het plangebied ligt op c.a. 4 kilometer afstand van de luchthaven Weeze. Derhalve heeft de bestuursregio gekeken naar de luchtvaartbelangen als gevolg van de beoogde ontwikkeling van het Energielandgoed. Hierbij is gekeken naar 2 mogelijke opties. In iedere optie zijn vier windmolens beoogd. Op de navolgende afbeelding zijn de beoogde locaties van de windmolens weergegeven.	Wij zullen het voorkeursmodel uit het milieueffectrapport (met de grote clusteropstelling) dat wordt vastgelegd in het bestemmingsplan ter toetsing delen met de Deutsche Flugsicherung (DFS). Graag gaan wij in overleg over de gepercipieerde effecten op de luchtvaart vanwege de komst van de windturbines. Wij voorzien niet dezelfde effecten (de genoemde windturbines vallen ons inziens buiten het beschermingsgebied van de NBD-aanvliegroute) en willen graag onderzoeken wat ten grondslag ligt aan dit verschil van inzicht.	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Het onderzoek heeft aangetoond dat er geen bezwaren zijn voor 6 van de 8 locaties. In het algemeen geldt wel dat aanbevolen wordt om alle windturbines te voorzien van dag- en nachtherkenning (verlichting).

Slechts voor het noordoostelijke deel van het plangebied geldt dat hoogtebeperkingen voor de realisatie van windturbines noodzakelijk zijn. Het gaat daarbij om de windturbines op de locaties WEA 2-2 en WEA 1-4, zoals op voorgaande afbeelding weergegeven:

- Op de locatie WEA 2-2 dient de hoogte van de windturbine verlaagd te worden naar 202,00 meter. Ook zou overwogen kunnen worden de windturbine 75 meter zuidelijker te lokaliseren. Het uitvoeren van een van beide opties is toereikend.
- Op de locatie WEA 1-4 dient de hoogte van de windturbine verlaagd te worden naar 200,00 meter. Ook zou overwogen kunnen worden de windturbine 150 meter zuidelijker te lokaliseren. Het uitvoeren van een van beide opties is toereikend.

Dit is uitsluitend noodzakelijk voor het feit dat de aanvliegeroute van de luchthaven anders officieel gezien niet rechtvaardig is. Mocht de locatie en/of de hoogte van de windturbines wijzigen, dan dient de bestuursregio opnieuw te kijken naar de aanvraag.

3.2	<p>Voor de intensieve zonnevelden die direct aan de grens met Duitsland zijn beoogd verlangt afdeling 51 (Naturschutz) van Bezirksregierung Düsseldorf dat een coulisse/rand van bomen en struiken in de plannen wordt opgenomen, zodat het zonnepark gezien vanaf Duitse zijde landschappelijk wordt ingepast.</p>	<p>Overeenkomstig het Masterplan Energielandgoed Wells Meer zullen de zonnevelden tegen de Duitse grens landschappelijk ingepast worden doordat de bestaande houtwal wordt behouden.</p>	5
3.3	<p>Afdeling 32 (regionalentwicklung), team Erneurbare Energien van Bezirksregierung Düsseldorf, wijst erop dat er bij de realisatie van de windmolens in het energielandgoed rekening moet worden gehouden met mogelijk cumulatieve effecten met bestaande windmolens aan Duitse zijde. In het bijzonder moet hierbij onderzoek gedaan worden naar windenergiegevoelige soorten.</p> <p>Het team wijst erop dat de windenergiegebieden die in het 'Regionalplan Düsseldorf' zijn aangewezen, direct ten oosten van het plangebied al grotendeels worden gebruikt (zie onderstaande afbeelding).</p> <p>Noordoostelijk van het windenergiegebied 'Wee_WIND_018' zijn ook 5 turbines aanwezig met een hoogte van 100 meter (zie onderstaande afbeelding) .</p> 	<p>In het MER is in de cumulatieve situatie rekening gehouden met de Duitse windturbines indien dit relevant is ten aanzien van de potentiële effecten.</p> <p>Er zal een Duitse vertaling van de samenvatting van het MER worden opgesteld en met Bezirksregierung Düsseldorf worden gedeeld.</p>	<p>De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.</p>

Abb. 2: Abbildung der Windenergieanlagen nordöstlich außerhalb der Windenergiekonzentrationszone Wee_WIND_018 (gelb)

Abb. 1: Ausschnitt aus dem Regionalplan Düsseldorf (Kreuzschraffur = Windenergiekonzentrationszonen)

Het team vraagt of het mogelijk is om in het verdere proces uitgebreidere vertalingen van de documenten te ontvangen.

3.4	<p>Afdeling 35 (denkmalpflege) van Bezirksregierung Düsseldorf laat weten dat het geen bezwaren heeft op het plan, aangezien er zich geen monumenten in het plangebied bevinden die in eigendom of onder gebruiksrecht zijn van het land of federaal.</p> <p>Aangezien afdeling 35 alleen verantwoordelijk is voor monumenten in eigendom van het land of de federale regering, vraagt de afdeling om Duitse afdelingen voor monumentenzorg (<i>LVR -Amt für Denkmalpflege im Rheinland-, Pulheim</i>, het <i>LVR -Amt für Bodendenkmalpflege im Rheinland-, Bonn</i>) en overige gemeentelijke verantwoordelijken voor monumentenzorg te betrekken bij het plan.</p>	Het plan is in het kader van het vooroverleg voorgelegd aan de omliggende gemeenten.	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
4	Gemeente Boxmeer		
4.1	Gemeente Boxmeer heeft met belangstelling kennis genomen van het voorontwerpbestemmingsplan 'Energielandgoed Wells Meer'. De stukken geven geen aanleiding tot het maken van opmerkingen.	Deze reactie wordt voor kennisgeving aangenomen.	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

5	Gemeente Goch		
5.1	De gemeente Goch bedankt voor het informeren over het voorontwerp bestemmingsplan "Energieilandgoed Wells Meer". Het plangebied ligt ten zuidwesten van het vliegveld Weeze en heeft geen raakvlak met het gemeentelijke gebied van Goch. Daarom maakt de Stadt Goch op basis van de voorliggende documenten geen bezwaar tegen het voorontwerp bestemmingsplan "Energieilandgoed Wells Meer". Graag wil de gemeente Goch op de hoogte gehouden worden van de toekomstige ontwikkelingen.	Deze reactie wordt voor kennisgeving aangenomen. De gemeente Goch zal in het kader van de bestemmingsplanprocedure op de hoogte worden gehouden.	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan. 7
6	Wallfahrtsstadt Kevelaer		
	Wallfahrtsstadt Kevelaer heeft geen bedenkingen bij het bestemmingsplan. Het plan vormt geen beperkingen voor het stedelijk gebied van Kevelaer.	Deze reactie wordt voor kennisgeving aangenomen.	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

4 INSPRAAKREACTIES

	Inspraakreactie	Beoordeling	Conclusie: Aanpassing plan
1.	Inspreker 1		
1.1	Inspreker bedankt de raad voor de uitgebreide informatie die hij aantrof op de daartoe bestemde website.	Deze reactie wordt voor kennisgeving aangenomen.	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
1.2	Inspreker geeft aan te kunnen reageren c.q. kanttekeningen te kunnen plaatsen bij diverse onderdelen van beleid, zoals de financiële componenten, kwaliteit en kwantiteit van de verplichte burgerparticipatie en de effecten op ons toeristisch product. Hij stelt voor hier in het vervolg van de procedure nader op in te zoomen.	Niet alle onderwerpen die hier genoemd worden maken onderdeel uit van het bestemmingsplan. In het vervolg van de procedure staat de mogelijkheid om te reageren op het bestemmingsplan ook nog open. Het moet hier wel zaken betreffen die een relatie hebben met het bestemmingsplan.	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
1.3	De raad van de gemeente Bergen streeft naar een energie onafhankelijk Bergen. Inspreker stelt voor om in plaats daarvan te spreken over een energie neutraal Bergen. Deze intentie kan hij (zij het met enkele kanttekeningen) volledig onderschrijven.	Op 3 oktober 2017 heeft de gemeenteraad de 'Energievisie gemeente Bergen, samen op weg naar een energieneutraal Bergen' vastgesteld. Het doel van deze visie is om uiterlijk in 2030 energieneutraal te zijn, maar eerder als dat mogelijk is. Op 5 juni 2018 heeft de raad de ambitie aangescherpt naar een energieonafhankelijke gemeente in 2030. Wij hanteren hiervoor de volgende definitie: "Energieonafhankelijk betekent dat er binnen de gemeente altijd voldoende eigen opgewekte energie aanwezig is in alle weersomstandigheden. Met eigen opgewekte energie bedoelen we energie van bronnen afkomstig uit de eigen gemeente. Het gaat om de energiebehoefte van zowel alle bedrijven als alle inwoners."	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
1.4	Inspreker maakt bezwaar tegen de geplande omvang van het onderhavige project en wil zijn zorg over de noodzaak van de omvang benadrukken.	In de 'Energievisie gemeente Bergen' is gekeken naar het energieverbruik in onze gemeente. Volgens gegevens van de provincie Limburg (Energiedashboard Limburg 2012) is het	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

	<p>De voorgenomen opwekking m.b.v. 800.000 zonnepanelen (afgerond) in combinatie met 4 windturbines overschrijdt in zeer grote mate de energiebehoefte van de gemeente Bergen. Dit zeker in het licht van de zogenaamde 50/50% doelstelling, waarbij 50% van de energiebehoefte zal komen uit kleinschalige opwekking respectievelijk energiebesparing en 50% door het onderhavige energielandschap.</p> <p>Inspreker komt tot de conclusie dat hooguit de helft van de geplande zonnepanelen nodig is om te kunnen voldoen aan de beleidsintentie voor de gemeente Bergen. Windmolens zijn daarbij niet nodig.</p> <p>Vornoemde energiebehoefte is door inspreker berekend op basis van diverse bronnen, zoals het masterplan, de klimaatmonitor van RWS, CBS en producenten. Ook heeft hij de conversie berekend van gasverbruik naar elektriciteit. Naast het energieverbruik van onze huishoudens is ook gekeken naar verbruik van commerciële dienstverlening, publieke dienstverlening, landbouw/bosbouw/visserij en industrie/energie/afval/water.</p>	<p>energieverbruik 1,74 PJ per jaar. Minimaal 50 % (0,87 PJ) van deze opgave wordt gerealiseerd door middel van het grootschalig opwekken van duurzame energie binnen het Energielandgoed Wells Meer.</p> <p>In het Masterplan is te zien wat de totale opgewekte hoeveelheid energie in TJ is van het Energielandgoed bij het voorgestelde programma. Dit is 1.053 TJ, omgerekend 1,053 PJ. Dit is 60% van de totale doelstelling van VerduurSAMEN2030. De exacte hoeveelheid opgewekte energie in het Energielandgoed zal bekend zijn als de windturbines en de zonnepanelen daadwerkelijk besteld zijn en mede afhankelijk zijn van de stand van de techniek op dat moment.</p> <p>We hebben de berekening van de energiebehoefte van inspreker opgevraagd. We hebben deze berekening niet ontvangen en kunnen hier daarom niet op reageren.</p>	9
1.5	<p>Inspreker vraagt of het landschap Wells Meer qua opbrengst en omvang enkel en alleen bedoeld is voor de energievoorziening van Bergen. Of vindt er energieopwekking plaats voor derden, zoals andere gemeenten?</p>	<p>Zoals hierboven al is aangegeven aan de hand van de 'Energievisie gemeente Bergen' is de omvang van het Energielandgoed berekend voor de Energiebehoefte van Bergen. De opgewekte elektriciteit zal worden geleverd aan het landelijke hoogspanningsnet.</p>	<p>De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.</p>
1.6	<p>Inspreker vraagt waar en hoe vaak de raad van de gemeente Bergen doelgericht met de burgers van Wellerlooi over de beleidsintentie om energie op te wekken voor derden heeft gesproken?</p>	<p>Onze beleidsintentie over het opwekken van duurzame energie is opgenomen in de 'Energievisie gemeente Bergen'. Hierin is niet de beleidsintentie vastgelegd om energie op te wekken voor derden. Hier is dus ook niet met de burgers van Wellerlooi over gesproken.</p>	<p>De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.</p>
2.	Inspreker 2		
2.1	<p>Inspreker is tegen het plaatsen van de windmolens op deze plaatsen, omdat er genoeg betere locaties zijn. Dit is eveneens vaak aangegeven door alle aanwon-</p>	<p>Aan de locatiekeuze van het energielandgoed ligt een zorgvuldige afweging ten grondslag. In de Beleidsnota</p>	<p>De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestem-</p>

	enden.	Windenergie hebben wij onderzocht wat geschikte locaties binnen onze gemeente zijn voor het energielandgoed. Hieruit zijn drie geschikte locaties voor grootschalige opwekking van duurzame energie naar voren gekomen. In het MER van de Structuurvisie Wells Meer zijn deze locaties beoordeeld en is gebleken dat de keuze gezien de impact op energieopbrengst, ruimtegebruik, leefomgeving en landschap valt op het Wells Meer.	mingsplan.
2.2	Inspreker is tegen de energieboulevard in deze vorm.	Wij nemen deze reactie voor kennisgeving aan.	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
3.	Inspreker 3		
3.1	<p>Inspreker geeft aan dat er sprake is van een procedureel gebrek.</p> <p>Overeenkomstig artikel 1.3.1 van het Besluit ruimtelijke ordening is door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Bergen bekend gemaakt dat het voornemen bestaat om een bestemmingsplan voor te bereiden voor het gebied tussen Nationaal Park de Maasduinen, de Wezerweg, de Duitse grens en de Kevelaarsedijk in Well (Staatscourant 2020 nr. 24326 29 april 2020).</p> <p>Dit artikel heeft betrekking op de situatie waarbij bij de voorbereiding van een structuurvisie of een bestemmingsplan geen milieueffectrapport als bedoeld in hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer wordt opgesteld. Inspreker leidt uit de documenten voor het voorontwerpbestemmingsplan af dat er wel een milieueffectrapport is opgesteld. Aldus is sprake van een procedureel gebrek.</p>	Het klopt dat wij overeenkomstig artikel 1.3.1. van het Besluit ruimtelijke ordening niet verplicht waren om het voornemen van het voorbereiden van een bestemmingsplan bekend te maken, aangezien een milieueffectrapport wordt opgesteld. Wij delen de conclusie dat sprake is van een procedureel gebrek echter niet. In dit geval hebben wij juist meer gedaan dan procedureel strikt noodzakelijk is. Dit is toegestaan en er is geen sprake van een procedureel gebrek.	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
3.2	Inspreker kan zich niet verenigen met het plan - zoals dit nu in het voorontwerp ter inspraak is gelegd - en is van mening dat het plan in strijd is met een goede ruimtelijke ordening. Dit wordt verder onderbouwd in onderstaande onderdelen van de reactie (3.3 - 3.12).	Wij delen deze mening niet en zullen hier bij de verschillende onderdelen van de reactie een toelichting op geven.	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

3.3	<p>Inspreker vraagt zich af waarom er geen geschikte, alternatieve locaties voorhanden zouden zijn en of er überhaupt behoefte bestaat aan een zonnepark en windturbines.</p>	<p>Aan de locatiekeuze van het energielandgoed ligt een zorgvuldige afweging ten grondslag. In de Beleidsnota Windenergie (vastgesteld op 19 juli 2016) hebben wij onderzocht wat geschikte locaties binnen onze gemeente zijn voor het energielandgoed. Hieruit zijn drie geschikte locaties voor grootschalige opwekking van duurzame energie naar voren gekomen. In het MER van de Structuurvisie Wells Meer zijn deze locaties beoordeeld en is gebleken dat de keuze gezien de impact op energieopbrengst, ruimtegebruik, leefomgeving en landschap valt op het Wells Meer.</p> <p>In de toelichting van het ontwerpbestemmingsplan 'Energie-landgoed Wells Meer' wordt in paragraaf 3.1.3. een uitgebreidere onderbouwing van de behoefte aan een zonnepark en windturbines opgenomen. Uit rijks- provinciaal en gemeentelijk beleid volgt dat er de komende decennia een streven is naar duurzamere energieopwekking en dat dit onder andere vormgegeven zal moeten worden door de realisatie van windturbines en zonnepanelen. Gemeentelijk is er de ambitie om in 2030 energieonafhankelijk te zijn. Op basis daarvan kan gesteld worden dat er behoefte is om een zonnepark en windturbines te realiseren.</p>	<p>De reactie leidt tot aanpassing van de toelichting.</p> <p style="text-align: right;">11</p>
3.4	<p>Inspreker vraagt zich af of behoud van de door haar gepachte percelen met een agrarische bestemming een optie is. Op deze wijze kan de pachtrelatie worden voortgezet en de teelt van graszoden (gedeeltelijk) continueren.</p>	<p>Het is niet mogelijk om de productie van graszoden te combineren met de invulling die in het bestemmingsplan is opgenomen. Het (gedeeltelijk) continueren van de teelt van graszoden is daarom niet mogelijk.</p>	<p>De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.</p>
3.5	<p>Inspreker geeft aan dat het voorontwerpbestemmingsplan niet voldoet aan hetgeen is bepaald in artikel 2.6.2 van de Omgevingsverordening Limburg 2014. Zo volgt uit dit artikel dat een ruimtelijk plan, dat betrekking heeft op een gebied dat deel uitmaakt van de Goudgroene natuurzone, geen nieuwe activiteiten dan wel wijziging van bestaande activiteiten mogelijk maakt die de wezenlijke</p>	<p>Het klopt dat het bestemmingsplan 'Energie-landgoed Wells Meer' niet voldoet aan het bepaalde in artikel 2.6.2. van de Omgevingsverordening. In het ontwerpbestemmingsplan hebben we de onderbouwing met betrekking tot de goudgroene zone verder aangevuld. Met het plan wordt de</p>	<p>De reactie leidt tot aanpassing van de toelichting en de regels van het bestemmingsplan.</p>

	<p>kenmerken en waarden van het gebied aantasten. Met betrekking tot de zone in de zuidwesthoek van het plangebied wordt niet aan het vereiste uit dit artikel voldaan. Op die locatie komen immers in de strook van de Goudgroene natuurzone zonnepanelen te liggen, hetgeen tot een aantasting van dit gebied leidt.</p>	<p>saldobenadering toegepast, zoals is opgenomen in artikel 2.6.4. van de verordening. Hierin is opgenomen dat het verbod uit artikel 2.6.2 niet van toepassing is bij een combinatie van onderling samenhangende activiteiten, waarvan één of meer afzonderlijk een negatief effect hebben op de Goudgroene natuurzone, maar waarvan de gecombineerde uitvoering leidt tot een verbetering van de kwaliteit en samenhang van de Goudgroene natuurzone. Er is een gebiedsvisie opgesteld. Uitvoering van deze visie zorgt per saldo voor een verbetering van de natuurwaarden in en rond het gebied en voor een verbetering van de samenhang van de goudgroene natuurzone. De uitvoering van de visie is in het bestemmingsplan gewaarborgd middels een voorwaardelijke verplichting.</p>	
3.6	<p>Het realiseren en in gebruik nemen van het Energielandgoed Wells Meer zal volgens inspreker gevolgen hebben voor de stikstofuitstoot op het omliggende Natura 2000-gebied, waardoor de kwaliteit van de stikstofgevoelige natuurlijke habitats en de habitats van soorten in het omliggende Natura 2000-gebied de Maasduinen verslechtert en er een significant verstrend effect kan optreden.</p> <p>Volgens inspreker moet daarom worden bezien of het beoogde plan significante gevolgen heeft voor het Natura 2000-gebied:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de aanwezigheid van windturbines zal effect hebben op de stand- en trekvogels door verstoring en sterfte (denk hierbij aan de nachtzwaluw) en bij de aanlegfase kunnen leiden tot verlies van leefgebied. • verstoring zal plaatsvinden door het geluid van de windmolens en de beweging van de wieken. <p>Volgens inspreker is het verkennend natuuronderzoek ontoereikend om de harde conclusie te trekken dat significant negatieve effecten op het behalen van instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000- gebieden in de omgeving met zekerheid zijn uitgesloten (zoals wordt gedaan in de toelichting).</p>	<p>Met inspreker zijn wij van mening dat het natuuronderzoek nog niet is afgerond. Aanvullend onderzoek is nodig met betrekking tot stikstofdepositie en de nachtzwaluw.</p> <p>De resultaten van het stikstofonderzoek zullen gepubliceerd worden met de bekendmaking van het ontwerpbestemmingsplan. Het aanvullende onderzoek naar de nachtzwaluw is bij publicatie van het ontwerpbestemmingsplan nog niet afgerond. De tussentijdse resultaten worden bij het ontwerpbestemmingsplan gevoegd. De definitieve resultaten volgen bij vaststelling van het plan.</p>	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

	<p>Uit het verkennend natuuronderzoek volgt tevens dat het Natura 2000-gebied de Maasduinen is aangewezen voor de nachtzwaluw als broedvogel en deze het plangebied kan gebruiken om te foerageren en op voorhand niet valt uit te sluiten dat jaarlijks een exemplaar van nachtzwaluw in aanvaring komt met de windturbines. Door de beweging van de wiek zal immers een verstoring plaatsvinden, hetgeen kan leiden tot sterfte.</p> <p>Gelet op het voorgaande acht inspreker het noodzakelijk dat een aanvullend onderzoek wordt gedaan naar de nachtzwaluw en dat er aan de hand van AERIUS-berekeningen wordt onderzocht wat het mogelijke effect van stikstofdepositie op dit Natura 2000- gebied is.</p>		13
3.7	<p>Inspreker geeft aan dat de aanleg en het gebruik van het Energielandgoed Wells Meer zal leiden tot verstoring, waardoor negatieve effecten (door geluid- en lichtverstoring) op het NNN niet uitgesloten kunnen worden. Een aantal van de geplande zonnevelden (waaronder enkele voor intensief gebruik) liggen immers direct naast het NNN. De turbinelocaties zijn iets verder gelegen van de gebieden die behoren tot het NNN.</p> <p>In het verkennend natuuronderzoek wordt ten aanzien van de NNN-gebieden geconcludeerd dat beschermde broedvogels en planten potentieel wel effecten kunnen ondervinden door de bouw en aanwezigheid van zonneparken. Sowieso is sprake van ruimtebeslag dat moet worden gecompenseerd. Daarnaast zijn er negatieve effecten voorzien van alle onderzoeksmodellen op natuur in de Zilvergroene zone en de broedende akkervogels in open akkers (Provinciale regeling). Indien zich negatieve effecten zullen voordoen, moeten deze maximaal worden beperkt en enige resterende schade dient te worden gecompenseerd middels een compensatieplan. Inspreker wijst in het kader hiervan erop dat een dergelijk compensatieplan ontbreekt.</p>	<p>Het bestemmingsplan 'Energielandgoed Wells Meer' zorgt inderdaad voor aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van de goudgroene natuurzone/ het NNN. In het ontwerpbestemmingsplan hebben we de onderbouwing met betrekking tot de Goudgroene zone verder aangevuld. Met het plan wordt de saldobenadering toegepast, zoals is opgenomen in artikel 2.6.4. van de verordening. Er is een gebiedsvisie opgesteld. Onderdeel van deze gebiedsvisie is een compensatieplan. Uitvoering van deze visie zorgt per saldo voor een verbetering van de natuurwaarden in en rond het gebied en voor een verbetering van de samenhang van de Goudgroene natuurzone. Ook de benodigde compensatie vanwege de ligging van het Energielandgoed binnen de Zilvergroene natuurzone maakt onderdeel uit van de gebiedsvisie.</p> <p>De uitvoering van de visie is in het bestemmingsplan gewaarborgd middels een voorwaardelijke verplichting.</p> <p>In de natuurtoets is opgenomen dat voor gebiedsdelen</p>	De reactie leidt tot aanpassing van de toelichting en regels van het bestemmingsplan.

		binnen het plangebied waar de provincie subsidie verleend voor "broedende akkervogels in open akker" effecten op de doelsoorten zijn uitgesloten. Hierop zijn geen negatieve effecten voorzien.	
3.8	<p>Inspreker geeft aan dat vooralsnog onduidelijk is of de radar van de vliegbasis Volkel al dan niet in onaanvaardbare mate negatief wordt beïnvloed indien hoger wordt gebouwd dan 114 m. Enig onderzoek daarnaar ontbreekt. In het kader hiervan wijst inspreker erop dat ingevolge artikel 2.5 en 2.6 van de Regeling algemene regels ruimtelijke ordening voor windturbines met een grotere hoogte bij de voorbereiding van het bestemmingsplan een beoordeling moet worden gemaakt van de mate waarin het radarbeeld wordt verstoord door die windturbines. Dat rapport moet worden overgelegd aan de minister van Defensie, die de toereikendheid van het rapport en de aanvaardbaarheid van de gevolgen van de windturbine voor de werking van de radar beoordeelt aan de hand van referentiewaarden.</p>	<p>In afstemming met TNO wordt onderzoek uitgevoerd naar de mate van verstoring van het radarbeeld door eventuele hogere windturbines. Wanneer het onderzoek gereed is zal het ter afstemming worden voorgelegd aan het ministerie van Defensie. Deze afstemming zal voorafgaand aan de besluiten over de omgevingsvergunningen plaatsvinden. Dit is middels een voorwaardelijke verplichting in het bestemmingsplan gewaarborgd.</p>	<p>De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.</p>
3.9	<p>Inspreker vraagt zich af in hoeverre het gemaakte plan-MER is gebaseerd op de maximale planologische mogelijkheden van het plan. Dit is van belang omdat bij de beoordeling van de mogelijke milieueffecten in het plan-MER hiervan dient te worden uitgegaan.</p>	<p>Het bestemmingsplan 'Energielandgoed Wells Meer' is gebaseerd op het voorkeursmodel uit het MER. De maximale mogelijkheden die in het bestemmingsplan worden geboden zijn hierdoor ook in het MER meegenomen.</p>	<p>De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.</p>
3.10	<p>Inspreker wijst er op dat geen onderzoek is gedaan naar mogelijke hinder als gevolg van lichtschittering door het draaien van de molenwieken. Ingevolge artikel 3.12 lid 2 jo. artikel 3.13 lid 1 van het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer dient lichtschittering zo veel mogelijk te worden voorkomen respectievelijk beperkt door niet reflecterende materialen of coatinglagen toe te passen.</p>	<p>Om lichtschittering te voorkomen/ beperken zullen de windmolens worden voorzien van een anti-reflecterende coating. Het aanbrengen van een dergelijke coating is een voorwaarde voor het verkrijgen van een milieuvergunning en hiermee een verplichting. Het uitvoeren van een onderzoek is daarom niet nodig.</p>	<p>De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.</p>
3.11	<p>Tot slot trekt inspreker de (economische) uitvoerbaarheid van het plan in twijfel. Het plan maakt deel uit van een samenstel van publiekrechtelijke en privaatrechtelijke rechtshandelingen van de gemeente Bergen - meer specifiek de vestiging van het voorkeursrecht op de percelen, de aankoop van de percelen en het</p>	<p>In paragraaf 6.1 van de toelichting van het bestemmingsplan 'Energielandgoed Wells Meer' is de economische uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan in algemene zin onderbouwd en wordt geconcludeerd dat het plan economische</p>	<p>De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.</p>

	<p>uiteindelijk vaststellen van een bestemmingsplan ter realisering van het Energielandgoed Wells Meer - hetgeen marktversturende effecten heeft. Inspreker vervult met haar onderneming ter plaatse een bepalende rol op de Europese markt voor sportgraszoden. Inspreker vreest die rol niet meer te kunnen vervullen indien het energielandgoed wordt gerealiseerd. Daardoor zal vaststelling van het bestemmingsplan - zoals middels het voorontwerp lijkt te zijn beoogd - leiden tot een groot risico op een ingrijpende marktverstoring. Een en ander druist in tegen de op de gemeente Bergen rustende verplichtingen uit hoofde van Europese en nationale wet- en regelgeving die beoogt de effectieve concurrentie tussen ondernemingen te verzekeren.</p>	<p>uitvoerbaar is. In het ontwerpbestemmingsplan hebben we deze onderbouwing uitgebreider toegelicht.</p> <p>Het feit dat het bestemmingsplan 'Energielandgoed Wells Meer' erop gericht is om hier het Energielandgoed Wells Meer mogelijk te maken, heeft niet rechtstreeks tot gevolg dat er marktverstoring plaatsvindt. Inspreker heeft op dit moment een pachtrelatie met de provincie voor zijn werkzaamheden in het landgoed, maar dit is zeker geen "vaste" relatie.</p> <p>Inspreker heeft op dit moment een geliberaliseerde pacht-overeenkomst met de provincie. Dit betekent dat inspreker er van meet af aan rekening mee had moeten houden dat daar op enig moment een einde aan moet komen. Inspreker heeft er zelf voor gekozen om haar (naar eigen zeggen) bepalende rol op de Europese markt afhankelijk te maken van de locatie in het Wells Meer, terwijl er slechts sprake is van een geliberaliseerde pachtovereenkomst.</p> <p>Vanaf het moment dat de provincie aankondigde het landgoed te willen verkopen en in ieder geval vanaf het moment dat wij aankondigden het Energielandgoed ter plaatse te willen ontwikkelen, had inspreker al kunnen omzien naar andere grond voor de uitoefening van zijn bedrijf.</p>	<p>15</p>
<p>3.12</p>	<p>Gelet op het voorgaande verzoekt inspreker om het voorontwerpbestemmingsplan niet in procedure te brengen. Het Energielandgoed Wells Meer is geen goede ruimtelijke ontwikkeling voor het betrokken grondgebied.</p>	<p>Wij hebben de verschillende vragen en opmerkingen uit de inspraakreactie van inspreker bovenstaand beantwoord. Het voorontwerpbestemmingsplan 'Energielandgoed Wells Meer' is reeds in procedure gebracht. In antwoord op reactie 3.3 is onderbouwd waarom is gekozen voor de realisatie van een energielandgoed op deze locatie.</p>	<p>De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.</p>

4	Inspreker 4		
4.1	<p>Op de verbeelding behorende bij het voorontwerp bestemmingsplan valt op dat er in de oosthoek van het plan een hap uit het plangebied gehaald is. Dit betreft het perceel landbouwgrond van ca 11 ha van inspreker. Inspreker vindt het onbegrijpelijk dat dit gedeelte uit het plan is gehouden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • inspreker zou op dit perceel mogelijk ook energie willen opwekken met zonnevelden of windenergie. • het perceel betrekken in het voorliggende bestemmingsplan zou een veel logischere begrenzing van het plan opleveren. Te meer nu het perceel milieutechnisch gezien niet ongunstiger gelegen is, dan de overige gebieden met de bestemming Energielandgoed en aanduiding zonnepark of zonneveld. • het niet meenemen van dit perceel in het onderhavige plan betekent dat het perceel aan twee zijden en de toegangsweg tot het perceel en de loods, volledig, is ingesloten tussen de panelen. Inspreker verwacht hier beperkingen van te ondervinden in zijn bedrijfsvoering. 	<p>Wij delen de mening van inspreker niet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Met de huidige invulling van het Energielandgoed kunnen we de doelstelling uit onze Energievisie om minimaal 50% van de benodigde energie in Bergen grootschalig duurzaam op te wekken ruim halen. Vanuit dit oogpunt is er dus geen noodzaak om dit perceel te betrekken bij het landgoed. • Het betreffende perceel is landschappelijk ingepast en zorgt op deze manier voor een prima begrenzing van het plangebied. • In het ontwerp is te zien dat het perceel landschappelijk is ingepast met groen/bos en het perceel zal hetzelfde toegankelijk blijven. Wij zien daarom niet in hoe dit de bedrijfsvoering zal beperken. 	<p>De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.</p>
4.2	<p>Inspreker vreest nadelige gevolgen te ondervinden van de geplande ontwikkeling op het gebied van volksgezondheid en milieu ter plaatse van de bedrijfswoningen op Wezerweg 9 en 9a:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. de bedrijfswoningen liggen op resp. 160 en 190 m van de bestemmingen energielandgoed met de mogelijkheid tot realisatie van zonnevelden. Inspreker is bevreesd voor nadelige (milieu- en/of gezondheids-) effecten van de aanleg van dergelijke velden. 2. De windturbines zijn op ca. 1 km. afstand ten zuidoosten van de woningen geprojecteerd. Inspreker is bevreesd voor overlast door slagschaduw. In de documenten wordt geconstateerd dat er zonder aanvullende voorwaarden aan het gebruik van de turbines, slagschaduwoverlast zal ontstaan. Inspreker is van mening dat er onvoldoende garanties geboden worden in de onderhavige stukken dat deze aanvullende voorwaarden ook daadwerkelijk worden opgelegd. 3. Onduidelijk is wat de verkeersaantrekkende werking is van de onderhavige ontwikkeling met alle gevolgen voor het woongenot van inspreker van dien. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. In het MER zijn de milieueffecten van de realisatie van het energielandgoed onderzocht. In de toelichting van het bestemmingsplan 'Energielandgoed Wells Meer' is in hoofdstuk 4 geconstateerd dat , al dan niet met het toepassen van mitigerende maatregelen, sprake zal zijn van een goed woon- en leefklimaat bij omliggende woningen met betrekking tot geluid, stof, geur en slagschaduw. In het ontwerpbestemmingsplan wordt de toelichting aangevuld met een onderbouwing voor het aspect gezondheid, waarbij wordt verwezen naar bijlage 5 van het MER. Geconcludeerd wordt dat er geen reden is om aan te nemen dat er negatieve gezondheidseffecten optreden. 2. In het Activiteitenbesluit milieubeheer zijn normen opgenomen voor slagschaduw. In het onderzoek naar slagschaduw dat in het kader van het MER is uitgevoerd is geconcludeerd dat, al dan niet door het treffen van 	<p>De reactie leidt tot aanpassing van de toelichting.</p>

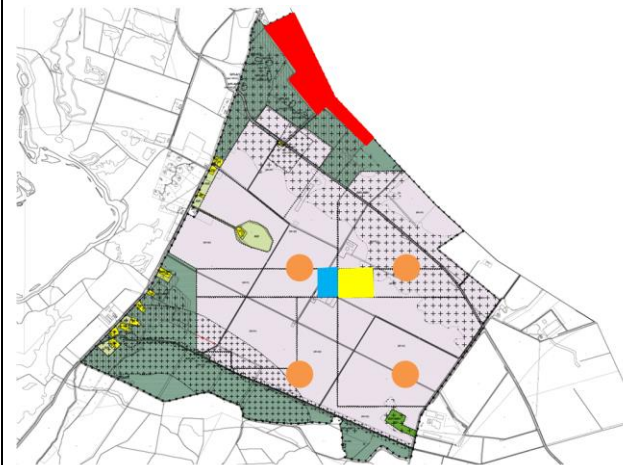
		<p>mitigerende maatregelen, aan de huidige normen uit het Activiteitenbesluit milieubeheer kan worden voldaan. De normen uit het Activiteitenbesluit milieubeheer zijn van rechtswege op de windturbines van toepassing. Hiermee is voldoende gegarandeerd dat de benodigde maatregelen ook zullen worden genomen.</p> <p>3. Verkeersaantrekkende werking: In het verkeersonderzoek (bijlage 10 van het MER) is geconstateerd dat de verwachte extra motorvoertuigbewegingen als gevolg van de komst van het bezoekers- en innovatiecentrum niet voor doorstromingsproblemen op de Wezerweg zullen zorgen. Daarnaast volgt hieruit dat de verkeersveiligheid op de Wezerweg niet in het geding zal komen.</p> <p>In de regels van het ontwerpbestemmingsplan is bovendien toegevoegd dat het Energielandgoed jaarlijks door maximaal 15.000 auto's bezocht mag worden. Dit is ruim minder dan waar in het verkeersonderzoek vanuit is gegaan.</p>	17
4.3	<p>Inspreker vreest nadelige gevolgen te ondervinden van de geplande ontwikkeling op ontwikkelingsmogelijkheden voor het eigen bedrijf. Inspreker is bevreesd dat door een dergelijke grootschalige ontwikkeling een dusdanige aanslag op de ontwikkelingsruimte in dit gebied wordt opgesoupeerd, dat er voor de reeds aanwezige activiteiten in het gebied nauwelijks meer ontwikkelingsruimte overblijft. Dat inspreker zich daar niet mee kan verenigen behoeft geen verder betoog.</p>	<p>De gronden van inspreker liggen (zoals aangegeven onder 4.1) buiten het plangebied. Het bestemmingsplan is daarom niet van invloed op de planologische mogelijkheden en ruimte die wordt geboden op deze percelen. Wanneer inspreker van mening is dat het voorliggende plan nadelig is voor de bedrijfsvoering, dan heeft hij het recht om binnen 5 jaar na vaststelling van het bestemmingsplan een verzoek om planschade in te dienen. Op grond van artikel 6.1 van de Wet ruimtelijke ordening kent de gemeenteraad op aanvraag een tegemoetkoming toe aan degene die in de vorm van inkomensderving of een vermindering van de</p>	<p>De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.</p>

		<p>waarde van een onroerende zaak schade lijdt of zal lijden. Dit geldt voor zover de schade redelijkerwijs niet voor rekening van de aanvrager behoort te blijven en voor zover de tegemoetkoming niet anderszins is verzekerd.</p>	
4.4	<p>Inspreker is van mening dat een dergelijke grootschalige ontwikkeling als de onderhavige zal leiden tot een waardevermindering van zijn eigendommen (zowel grond als (bedrijfs-)gebouwen). Vergeleken met het huidige open en natuurlijke karakter van de omgeving, leidt het beoogde gebruik van de gronden tot een industriële uitstraling, wat ongetwijfeld zijn weerslag zal hebben op de waarde van de gronden en gebouwen. Het moge duidelijk zijn dat een dergelijke waardedaling niet enkel voor rekening van inspreker mag komen.</p>	<p>Wanneer inspreker van mening is dat het voorliggende plan leidt tot een waardevermindering van zijn eigendommen, dan heeft hij het recht om binnen 5 jaar na vaststelling van het bestemmingsplan een verzoek om planschade in te dienen. Op grond van artikel 6.1 van de Wet ruimtelijke ordening kent de gemeenteraad op aanvraag een tegemoetkoming toe aan degene die in de vorm van inkomensderving of een vermindering van de waarde van een onroerende zaak schade lijdt of zal lijden. Dit geldt voor zover de schade redelijkerwijs niet voor rekening van de aanvrager behoort te blijven en voor zover de tegemoetkoming niet anderszins is verzekerd.</p>	<p>De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.</p>
5	Inspreker 5		
5.1	<p>Inspreker is het niet eens met het voorontwerpbestemmingsplan Energieland-goed Wells Meer. Inspreker woont midden in het plangebied. Het plan heeft negatieve gevolgen voor inspreker en is in strijd met een goede ruimtelijke ordening. Dit wordt in de verdere inspraakreactie toegelicht.</p>	<p>Wij nemen deze reactie voor kennisgeving aan. De inspraakreactie wordt hierna beantwoord.</p>	<p>De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.</p>
5.2	<p>Het bestemmingsplan tast het woongenot van inspreker aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het plan maakt zonnepanelen en windturbines mogelijk. De zonnepanelen hebben aan het noorden ten opzichte van de woning van inspreker een hoogte van 2,5 meter en achter de woning een hoogte van 1,6 meter. De windturbines hebben achter de woning een tiphoogte van 250 meter. • het plan maakt een bezoekerscentrum met horecagelegenheid (oppervlakte 1300 m² en max. bouwhoogte 10 meter), een bedrijfsverzamelgebouw en natuurontwikkeling mogelijk. • het plan maakt de vestigingen van bedrijven met een maximum bouwhoog- 	<p>De woning van inspreker ligt midden in het plangebied en ten zuiden en noorden van de woning van inspreker kunnen inderdaad zonnepanelen worden gerealiseerd met een hoogte van 1,6 m. De overige delen liggen op grotere afstand van de woning:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zonnepanelen met een hoogte van 2,5 m zijn alleen toegestaan in de meest oostelijke hoek van het plangebied. Dit ligt op circa 1,5 kilometer van de 	<p>De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.</p>

te van 10 meter mogelijk.

woning van inspreker. Naar aanleiding van een ambtelijke wijziging (nr. 8 van de regels en verbeelding) zijn in het ontwerpbestemmingsplan zonnepanelen met een hoogte van 2,5 meter uitsluitend toegestaan in de meest noordelijke hoek van het plangebied (rood aangeduid in onderstaande afbeelding). Dit ligt op circa 300 meter ten noorden van de woning van inspreker.

- De dichtstbijzijnde windmolen met een maximale tiphoogte van 250 m ligt op circa 770 meter van de woning (oranje aangeduid in onderstaande afbeelding);
- Het bezoekerscentrum is alleen toegestaan in het in onderstaande afbeelding blauw aangeduide deel van het plangebied en ligt op circa 900 meter van de woning.
- Het bedrijfsverzamelgebouw is alleen toegestaan in het in onderstaande afbeelding geel aangeduide deel van het plangebied en ligt op circa 940 m van het plangebied.

5.3 Inspreker vreest dat het plan voor geluidsoverlast zorgt door de panelen met alle bijbehorende apparatuur, bijvoorbeeld transformatoren en omvormers. De

De zonnepanelen zelf zijn geen milieuhinderlijke bedrijfsactiviteit en produceren geen geluid. De transformatoren die

De reactie leidt tot aanpassing van de regels.

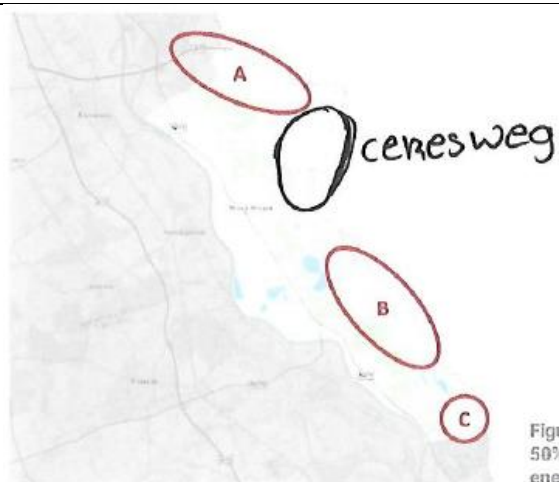
	<p>ruimtelijke onderbouwing zegt dat er geen geluidsbelasting is gezien de afstand tot de woningen, maar een akoestisch rapport ontbreekt om dit te onderbouwen.</p>	<p>nodig zijn in een zonnepark produceren wel geluid. Zoals onderbouwd in paragraaf 4.4.2 van de toelichting moet op basis van de publicatie 'bedrijven en milieuzonering' een richtafstand van 50 meter worden aangehouden tot transformatoren. Buiten deze afstand zal geen sprake zijn van geluidoverlast voor omliggende woningen. Alleen wanneer transformatoren kortere afstand dan 50 m van een woning worden gerealiseerd, is onderzoek noodzakelijk om aan te tonen dat wordt voldaan aan geluidsnormen.</p> <p>In de regels van het ontwerpbestemmingsplan 'EnergieLandgoed Wells Meer' zal worden vastgelegd dat binnen 50 meter afstand van gevoelige functies geen transformatoren gerealiseerd mogen worden. Op deze wijze is gewaarborgd dat wordt voldaan aan de richtafstand en er sprake is van een goed woon- en leefklimaat ter plaatse van gevoelige functies in en rondom het plangebied. Een akoestisch onderzoek is daarom niet noodzakelijk.</p>	
5.4	<p>Inspreker verwacht dat het plan zal zorgen voor parkeeroverlast. De bezoekers van het bezoekerscentrum en het bedrijfsverzamelgebouw kunnen in de directe omgeving van de gebouwen parkeren. Uit de stukken blijkt niet dat hiervoor parkeervakken gerealiseerd zullen worden, waardoor parkeeroverlast zal ontstaan. Inspreker vraagt om door een voorwaardelijke verplichting vast te leggen dat er voldoende parkeerplaatsen op eigen terrein komen.</p>	<p>Het bezoekerscentrum en bedrijfsverzamelgebouw liggen hemelsbreed op circa 900 meter van de woning van inspreker. De afstand over de weg is groter. Bezoekers voor het bezoekerscentrum en het bedrijfsverzamelgebouw zullen niet op deze afstand parkeren en parkeeroverlast is voor inspreker daarom niet te verwachten.</p> <p>Binnen het energielandgoed is voldoende ruimte om parkeerplaatsen op eigen terrein in de directe omgeving van de gebouwen te realiseren.</p> <p>In de regels van het ontwerpbestemmingsplan wordt opgenomen dat op eigen terrein in voldoende parkeerplaatsen moet worden voorzien.</p>	<p>De reactie leidt tot aanpassing van de regels.</p>

5.5	<p>Inspreker verwacht dat het nieuwe plan leidt tot een forse toename van de verkeersdruk. Het plan zal zorgen voor meer verkeersbewegingen. Het bestemmingsplan voorziet onvoldoende in mogelijkheden voor een goede ontsluiting en het verkeersonderzoek is niet volledig. Het is niet duidelijk op welke dagen dit heeft plaatsgevonden en hoe lang het onderzoek heeft geduurd. Inspreker verwacht dat er maatregelen worden getroffen om de overlast zo veel mogelijk te beperken en staat ervoor open om deze met de gemeente te bespreken.</p>	<p>In het verkeersonderzoek (bijlage 10 van het MER) is geconstateerd dat de verwachte extra motorvoertuigbewegingen als gevolg van de komst van het bezoekers- en innovatiecentrum niet voor doorstromingsproblemen op de Wezerweg zullen zorgen. Daarnaast volgt hieruit dat de verkeersveiligheid op de Wezerweg niet in het geding zal komen.</p> <p>In de regels van het ontwerpbestemmingsplan is bovendien toegevoegd dat het Energielandgoed jaarlijks door maximaal 15.000 auto's bezocht mag worden. Dit is ruim minder dan waar in het verkeersonderzoek vanuit is gegaan.</p>	<p>De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan. 21</p>
5.6	<p>Het plan tast de privacy van inspreker aan. Het maakt de bouw van een recreatiecentrum en bedrijfsverzamelgebouw met een hoogte van 10 meter mogelijk in de buurt van de woning van inspreker. In de nieuwe situatie is inkijk mogelijk in de woning en tuin van inspreker, doordat er meer recreanten het gebied verkennen. Inspreker geeft aan dat dit een enorme inbreuk is op de bestaande situatie en een ernstige aantasting van de privacy.</p> <p>Inspreker stelt een aanpassing van het plan voor om de privacy te beschermen. Dit kan middels een ruime afschermdende groenstrook tussen de woning van inspreker en de gebouwen en fietsroutes, met veel groenblijvende heesters van voldoende hoogte. Inspreker vraagt om de realisatie en instandhouding van deze groenstrook vast te leggen door middel van een voorwaardelijke verplichting en hierbij te verwijzen naar een beplantingsplan dat als bijlage bij het bestemmingsplan komt.</p>	<p>In antwoord op reactie 5.2 is reeds aangegeven dat de woning van inspreker op circa 900 m respectievelijk 940 m van het bezoekerscentrum en bedrijfsverzamelgebouw zal liggen. Deze afstand is te groot om inkijk mogelijk te maken.</p> <p>Aangrenzend aan de woning van inspreker worden intensieve zonnevelden gerealiseerd (bebouwingspercentage van 75% ten opzichte van het bestemmingsvlak). Deze zonnevelden worden niet toegankelijk voor particulieren. In de directe omgeving van de woning van inspreker zullen daarom geen recreanten kunnen komen en zorgen voor een aantasting van de privacy.</p> <p>Wij gaan in het kader van het inrichtingsplan voor Energielandgoed Wells Meer met inspreker in gesprek over de inpassing van de woning. In het bestemmingsplan 'Energielandgoed Wells Meer' wordt hiervoor geen voorwaardelijke verplichting opgenomen.</p>	<p>De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.</p>

5.7	<p>Het plan dreigt volgens inspreker schaduw hinder te veroorzaken, doordat de inval van zonlicht op het perceel van inspreker wordt beperkt. Hierdoor wordt het woongenot aangetast en wordt schade toegebracht aan de beplanting. Inspreker vindt dat de gemeente vooraf moet onderzoeken in hoeverre de lichtinval wordt beperkt en het plan moet aanpassen om deze beperkingen zoveel mogelijk te voorkomen.</p>	<p>In antwoord op reactie 5.2 is aangegeven dat aangrenzend aan het terrein van inspreker alleen zonnepanelen met een hoogte van 1,6 meter kunnen worden gerealiseerd. Gezien de beperkte hoogte van de zonnepanelen zullen deze niet zorgen voor schaduw hinder op het perceel van inspreker.</p> <p>Wanneer inspreker van mening is dat het voorliggende plan wel leidt tot een waardevermindering van zijn eigendommen (door bijvoorbeeld een beperking van de lichtinval), dan heeft hij het recht om binnen 5 jaar na vaststelling van het bestemmingsplan een verzoek om planschade in te dienen. Op grond van artikel 6.1 van de Wet ruimtelijke ordening kent de gemeenteraad op aanvraag een tegemoetkoming toe aan degene die in de vorm van inkomensderving of een vermindering van de waarde van een onroerende zaak schade lijdt of zal lijden. Dit geldt voor zover de schade redelijkerwijs niet voor rekening van de aanvrager behoort te blijven en voor zover de tegemoetkoming niet anderszins is verzekerd.</p>	<p>De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.</p>
5.8	<p>Inspreker vreest voor hinder door het glinsteren van zonnepanelen en geeft aan dat een uitgebreid onderzoek dient te worden gedaan naar de weerkaatsing van zonlicht bij verschillende weersomstandigheden en verschillende standen van de zon in het jaar. Hierover is niets terug te lezen.</p>	<p>In het ontwerpbestemmingsplan wordt de toelichting aangevuld met een onderbouwing voor het aspect gezondheid. Hierin is onder andere lichtreflectie van zonnepanelen meegenomen, waarbij wordt verwezen naar bijlage 5 van het MER. Geconcludeerd wordt dat er geen reden is om aan te nemen dat er negatieve gezondheidseffecten optreden.</p>	<p>De reactie leidt tot aanpassing van de toelichting.</p>
5.9	<p>Inspreker vraagt zich af of het geluid van de Wezerweg en de Veenweg door de panelen wordt versterkt. Beide zijn druk bezochte wegen en er is geen onderzoek uitgevoerd waarin is onderzocht of het geluid van deze wegen niet wordt versterkt via het grote verharde oppervlak dat wordt toegevoegd door de zonnepanelen.</p>	<p>Zonnepanelen kunnen geluid als gevolg van wegverkeerslawaai reflecteren. Door de schuine opstelling van de panelen zal het meeste geluid door de voorzijde van panelen naar boven worden gereflecteerd en door de achterzijde naar beneden.</p> <p>In het akoestisch onderzoek dat ten behoeve van het MER is</p>	<p>De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.</p>

		<p>uitgevoerd (bijlage 7 bij het MER) is een vergelijking gemaakt tussen de huidige situatie zonder zonnevelden en de toekomstige situatie met zonnevelden en een toename van verkeer.</p> <p>Indien alle activiteiten die het bestemmingsplan toelaat ook daadwerkelijk worden uitgevoerd zal de gecumuleerde geluidbelasting op de woning van inspreker met 1 dB toenemen (van 60 dB(A) naar 61 dB(A)). Deze verslechtering is meegewogen in het MER. Aan de hand van de methode Miedema is geoordeeld dat hier sprake is van een aanvaardbaar leefklimaat.</p>	
5.10	<p>Inspreker dreigt door het plan het huidige vrije uitzicht over het akkerland rondom de woning te verliezen. Nu worden in hoofdzaak graszoden verbouwd, dit dreigt te veranderen in een statisch aanzicht op zonnepanelen, windturbines, bedrijfsgebouwen en een bezoekerscentrum. Om het vrije uitzicht zoveel mogelijk te behouden is een aanpassing van het plan noodzakelijk</p>	<p>Het is niet mogelijk om op deze locatie een Energielandgoed met zonnepanelen te realiseren en de huidige agrarische inrichting te behouden. Het plan zal niet kunnen worden aangepast om het vrije uitzicht van inspreker te behouden.</p> <p>Verder wijzen wij erop dat hier ook het verhaal met betrekking tot planschade van toepassing is, zoals opgenomen bij de beantwoording van reactie 5.7.</p>	<p>De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.</p>
5.11	<p>De ruimtelijke onderbouwing gaat onvoldoende in op de bestaande bestemmingen: 'Agrarisch met waarden', 'Waarde archeologie', 'Natuur', 'Wonen' en 'Bos'. Volgens de planregels van het geldende bestemmingsplan zijn de gronden bestemd voor de ontwikkeling van natuurwaarden, grondgebonden landbouw, beheer en ontwikkeling flora en fauna en recreatief medegebruik.</p>	<p>In paragraaf 1.3 van de toelichting van het bestemmingsplan 'Energielandgoed Wells Meer' zijn de geldende bestemmingen in het plangebied benoemd. Wat op basis van deze bestemmingen in de huidige planologische situatie mogelijk is, is in het kader van dit bestemmingsplan niet relevant om uitgebreider toe te lichten.</p>	<p>De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.</p>
5.12	<p>Het plan is volgens inspreker niet in lijn met de structuurvisie 2014 van de gemeente Bergen waarin de doelstelling is om de ruimtelijke kwaliteit in Limburg te verbeteren, te weten een landschappelijke ontwikkeling.</p>	<p>De gemeente Bergen heeft inmiddels op 23 april 2019 de Omgevingsvisie Bergen vastgesteld en op 18 december 2018 de structuurvisie Energielandgoed Wells Meer. Hierin staat</p>	<p>De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.</p>

		<p>het meest recente en daarmee geldende beleid van de gemeente Bergen. Zoals geconcludeerd in de toelichting van het bestemmingsplan sluit het plan aan op en draagt het bij aan de ambities die zijn opgenomen in dit beleid.</p> <p>Op 22 oktober 2019 heeft Gedeputeerde Staten van Limburg de notitie '<u>Ruimte voor de zon</u>' vastgesteld. Hiermee is er inmiddels sprake van aanvullend beleid. In de notitie is een (interim) voorstel uitgewerkt voor een Limburgse 'zonneladder' als bouwsteen voor de duurzaamheidsladder. Die moet een plek krijgen in de nieuwe Omgevingsvisie Limburg (en tevens in de omgevingsverordening) en werkt bovendien door in de Provinciale Energie Strategie (PES) en de Regionale Energiestrategieën (RES'en).</p> <p>In de notitie 'Ruimte voor de zon' wordt Energielandgoed Wells Meer in trede 4 (gronden in gebruik voor landbouw) van de zonneladder genoemd: "Goed voorbeeld hiervan kan zijn het Energielandschap Wells Meer in Bergen". Daaruit kan worden geconcludeerd dat de plannen voor het Energielandgoed passen binnen de recente provinciale uitgangspunten.</p>	
5.13	<p>De gemeente hoort in het kader van een goede ruimtelijke ordening alternatieve locaties te onderzoeken. Inspreker is van mening dat plan A en het gebied aan de Ceresweg (zoals aangegeven op de volgende plattegrond) een geschiktere locatie is. Inspreker vindt zeker de Ceresweg een goed alternatief, omdat hier geen huizen staan die hinder zouden ondervinden.</p>	<p>In het MER bij de structuurvisie zijn alle potentiële locaties in beeld gebracht. Dit zijn de gebieden waar de realisatie van windmolens niet is uitgesloten en waar verder relatief weinig beperkingen zijn. Het gebied rondom de Ceresweg is hier niet als potentiële locatie uitgekomen. Dit komt omdat de locatie in de aanvliegroute van Airport Weeze ligt, waar bouwhoogtebeperkingen gelden. Aanvullend lijkt er weinig ruimte voor voldoende zonnepanelen om aan de opwekdoelstelling te kunnen voldoen.</p>	<p>De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.</p>

Figuur 2.1 Potentiële locaties voor 50% opwekking van duurzame energie binnen gestelde kaders

Bij locatie B zijn ze naar mening van inspreker maar voorbij gegaan aan de impact van de leefomgeving van de aanwonenden en ook de impact op het landschap is niet van belang voor de aanwonenden schijnt het (zie aantekeningen van inspreker in de volgende tabel uit Masterplan Energielandgoed Wells Meer (pagina 11)).

	Locatie A	Locatie B	Locatie C
Opwekken van duurzame energie	Orange	Green	Red
Impact op het ruimtegebruik	Orange	Orange	Orange
Impact op de leefomgeving	Red	X	Orange
Impact op het landschap	Orange	X	Red

In de structuurvisie MER is voor de drie locaties A, B en C een zorgvuldige afweging gemaakt ten aanzien van de impact op de leefomgeving en de impact op het landschap. De kleur oranje in de tabel staat voor licht negatief en de locatie is voor de bijbehorende ambities alleen geschikt onder voorwaarden. Dit betekent dat er in het MER rekening is gehouden met de impact op de leefomgeving van aanwonenden en de impact op het landschap en dat deze niet als positief is beoordeeld.

5.14 Inspreker is bereid om met de gemeente mee te denken over een alternatieve oplossing, die de komst van zonnepanelen, windmolens en bedrijfsterreinen mogelijk maakt, maar de inbreuk op onder meer privacy en uitzicht vermindert (zie 5.13). Inspreker is bereid om hierover om tafel te zitten en af te zien van verdere stappen als de genoemde punten worden opgenomen in een voorwaardelijke verplichting van het plan.

Wij gaan en blijven graag in gesprek met inspreker over de landschappelijke inpassing. Voor de landschappelijke inpassing wordt geen voorwaardelijke verplichting in het ontwerpbestemmingsplan opgenomen.

De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

5.15 Inspreker vraagt om het ontwerpbestemmingsplan niet in procedure te brengen en in ieder geval om hem tegemoet te komen aan bovenstaande inspraakreactie

Wij zullen het ontwerpbestemmingsplan in procedure brengen, waarin naar aanleiding van reactie 5.3 en 5.4 de

De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestem-

	en het plan aan te passen.	genoemde aanpassingen worden gedaan.	mingsplan.
6	Inspreker 6		
6.1	<p>Inspreker is van mening dat het voorontwerp-bestemmingsplan onvoldoende beantwoord aan de uitgangspunten van de Verklaring van Roermond, welke door GS van Limburg en de LLTB is opgesteld. Hierin is onder meer afgesproken dat bij ruimtelijke ontwikkeling zuinig zal worden omgegaan met agrarische grond. De Provincie Limburg heeft als algemeen beleid een evenwichtige en toekomstbestendige ontwikkeling te realiseren. Daarvoor is een voorwaarde dat aanspraken op landbouwgrond worden afgewogen tegen het maatschappelijk belang om ook voor de land- en tuinbouw voldoende productieruimte te behouden. In de Verklaring van Roermond is daarom het volgende afgesproken:</p> <ul style="list-style-type: none"> • eerst moet worden onderzocht of en in hoeverre een ingreep op landbouwgrond noodzakelijk is. Ruimteclaims op landbouwgronden dienen zo veel mogelijk te worden geminimaliseerd. • Indien en voor zover een ingreep op landbouwgrond onvermijdelijk is, dient te worden onderzocht of een gecombineerd gebruik van de grond ten gunste van zowel de landbouw- als de andere gewenst functie mogelijk is. • Indien en voor zover dat niet mogelijk is, worden maatregelen getroffen om de afname van het productiepotentieel te compenseren. • Ook is opgenomen dat het beheer van compensatiegronden voor de natuur door de landbouw kan plaatsvinden. 	<p>Op 22 oktober 2019 heeft Gedeputeerde Staten van Limburg de notitie '<u>Ruimte voor de zon</u>' vastgesteld. In de notitie is een (interim) voorstel uitgewerkt voor een Limburgse 'zonneladder' als bouwsteen voor de duurzaamheidsladder. Die moet een plek krijgen in de nieuwe Omgevingsvisie Limburg (en tevens in de omgevingsverordening) en werkt bovendien door in de Provinciale Energie Strategie (PES) en de Regionale Energiestrategieën (RES'en).</p> <p>In de notitie 'Ruimte voor de zon' wordt Energielandgoed Wells Meer in trede 4 (gronden in gebruik voor landbouw) van de zonneladder genoemd: "Goed voorbeeld hiervan kan zijn het Energielandschap Wells Meer in Bergen". Daaruit kan worden geconcludeerd dat de plannen voor het Energielandgoed passen binnen de recente provinciale uitgangspunten.</p>	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
6.2	<p>Inspreker vindt dat meer dan strikt noodzakelijk beslag wordt gelegd op agrarische grond. Hierdoor is niet voldaan aan de intentie dat bij ruimtelijke ontwikkelingen zuinig zal worden omgegaan met landbouwgrond. In het voorkeursalternatief wordt volgens de ontwerp MER 285 hectare grond die in het vigerende bestemmingsplan overwegend een agrarische bestemming heeft, volgens het onderhavige bestemmingsplan aangewend voor duurzame opwekking van energie en andere functies, zoals een bezoekerscentrum, een bedrijfsverzamelgebouw met horeca en parkeerplaatsen, een energieboulevard en natuurontwikkeling. De agrarische productieruimte gaat vrijwel geheel verloren en dit heeft bovendien tot gevolg dat de druk op de resterende landbouwgron-</p>	<p>In hoofdstuk 12 en 17.9 van het MER is een afweging gemaakt van het effect van het energielandgoed op het ruimtegebruik in het plangebied. Hieruit volgt dat de zonnevelden een negatief effect hebben op het ruimtegebruik ten behoeve van de landbouw in het plangebied. Dit is meegenomen in de totaalafweging die op basis van het MER wordt gemaakt. Op basis van deze afweging wordt het energielandgoed in lijn met het voorkeursmodel gerealiseerd.</p>	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

	den in de regio toeneemt.		
6.3	<p>Grootschalige zonneparken zouden volgens inspreker onder voorwaarde mogelijk moeten zijn (conform Verklaring van Roermond):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gecombineerd grondgebruik ten gunste van zowel de landbouw als de andere gewenst functie (blijkt ook uit POL 2014 dat dit de voorkeur heeft boven het onttrekken van landbouwgrond voor duurzame energie); • Compensatie voor de landbouw en een alternatief/ nieuw verdienmodel voor de agrarische ondernemers in de regio; 	Wij verwijzen hier naar de beantwoording bij reactie 6.1. Het meest recente beleid van de provincie met betrekking tot de opwekking van duurzame energie is vastgelegd in de notitie 'Ruimte voor de zon'. In deze notitie heeft de provincie recent uitgesproken dat Energielandgoed Wells Meer een goed voorbeeld van de ontwikkeling van duurzame energie is op gronden die in gebruik zijn door de landbouw.	De reactie leidt niet tot 27 aanpassing van het bestemmingsplan.
6.4	Inspreker constateert dat meervoudig ruimtegebruik zeer beperkt mogelijk is. In het ontwerp bestemmingsplan wordt weliswaar agrarisch medegebruik niet uitgesloten (bestemming Energielandgoed), echter in de MER wordt vermeld (pag. 310) dat slechts op 8 ha zonnepanelen gecombineerd kunnen worden met agrarisch gebruik. Agrarisch gebruik in de directe omgeving van windmolens is wel mogelijk. Onduidelijk is hoe groot de oppervlakte is die hiermee gemeoid is.	Wij zijn het met inspreker eens dat agrarisch medegebruik slechts zeer beperkt mogelijk zal zijn en het klopt dat exacte oppervlaktes hiervoor niet bekend zijn. Bij het uitwerken van het inrichtingsplan zal duidelijk worden in hoeverre er gebruik zal worden gemaakt van de mogelijkheid van agrarische medegebruik en in welke vorm.	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
6.5	Inspreker vindt het MER te positief over de agrarische productie die nog mogelijk zou zijn in combinatie met zonnepanelen (pag. 222). Het is een theoretische benadering die er geen rekening mee houdt dat bijvoorbeeld machines nodig zijn om gewassen te zaaien en te oogsten.	De betreffende analyse die inspreker aanhaalt, betreft een analyse naar de effecten van zonnevelden op de bodem. Hierbij worden eerdere onderzoeken aangehaald waarin inderdaad een gelijktijdige toepassing van zonnevelden en agrarisch gebruik zijn onderzocht. In deze analyse wordt geen beoordeling gegeven van het resterend beschikbaar areaal voor landbouw in Wells Meer. Deze effectbeoordeling vindt plaats in hoofdstuk 12 Ruimtegebruik.	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
6.6	Ten aanzien van de effectbeoordeling is inspreker het niet eens met de stelling dat het effect van de productie van biomassa op de landbouw neutraal is. In de drie alternatieven gaat het om 31, 38, en 96 ha landbouwgrond die hiervoor wordt aangewend.	Met het bestemmingsplan 'Energielandgoed Wells Meer' wordt geen biomassacentrale mogelijk gemaakt. In de toelichting van het voorontwerpbestemmingsplan is verder ook niet aangegeven dat sprake kan zijn van een combinatie met de teelt van biomassa. Dit is alleen in het MER onderzocht.	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

6.7	<p>In paragraaf 17.9 van het MER ziet inspreker de bevestiging van zijn conclusie dat het energielandgoed Wells Meer een sterk negatief effect heeft op de landbouw (Tabel 17.71).</p>	<p>Wij zijn het eens met inspreker dat het Energielandgoed een negatief effect heeft op de mogelijkheden voor de landbouw in het plangebied. Gronden met een agrarische bestemming maken immers plaats voor de opwekking van duurzame energie.</p>	<p>De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.</p>
6.8	<p>Ten aanzien van mitigerende maatregelen zegt het MER het volgende (17.9.6.): ‘Het ruimtegebruik door windturbines en bijbehorende infrastructuur is goed verenigbaar met het huidige ruimtegebruik in het plangebied waardoor geen mitigerende maatregelen nodig zijn. De zonnevelden gaan minder goed samen met andere gebruiksfuncties, maar er zijn mogelijkheden om de zonnevelden te combineren met agrarische functies. Er zijn geen additionele mitigerende maatregelen mogelijk.’</p> <p>Inspreker deelt de conclusie dat er geen additionele mitigerende maatregelen mogelijk zijn niet. Die zijn buiten het plangebied wel degelijk mogelijk.</p>	<p>In het MER wordt geconcludeerd dat binnen het plangebied geen additionele mitigerende maatregelen voor agrarisch gebruik kunnen worden genomen.</p> <p>Wij zien geen ruimte voor nieuwe agrarische gebieden in de gemeente. We gaan graag in gesprek als de inspreker daarvoor wel mogelijkheden ziet.</p>	<p>De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.</p>
6.9	<p>Met het voorliggende plan is naar mening van inspreker dan ook geen sprake van een evenwichtige ontwikkeling met oog voor de belangen van de land- en tuinbouw.</p>	<p>Zoals opgenomen in de beantwoording van 6.1 en 6.3 maakt het gebruik van landbouwgronden voor de opwekking voor duurzame energie deel uit van de (interim) zonneladder van de provincie Limburg. Het Wells Meer is een locatie die hierbij als goed voorbeeld wordt genoemd.</p>	<p>De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.</p>
6.10	<p>Inspreker heeft in eerdere reacties op de plannen al verzocht om te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om de ontwikkeling van het energielandgoed te koppelen aan de verduurzaming van de glastuinbouwbedrijven in het nabijgelegen Tuindorp. Hier liggen volgens inspreker de volgende kansen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uitwisseling van energie ivm grote energiebehoefte kassen; • combinaties van kassen of sommige teeltondersteunende voorzieningen met zonnepanelen (bijv. transparante zonnepanelen); • innovatieve technieken gezamenlijk ontwikkelen, testen en in de praktijk brengen. 	<p>Het bestemmingsplan ‘Energielandgoed Wells Meer’ ziet op de realisatie van het energielandgoed. De glastuinbouwbedrijven in Tuindorp maken geen onderdeel uit van dit plan en de koppeling ten behoeve van de verduurzaming van deze bedrijven is daarom niet relevant in het kader van dit bestemmingsplan.</p> <p>Wij vinden het echter wel positief dat deze koppeling onderzocht wordt en daarom is dit een apart project binnen het programma VerduurSAMEN2030.</p>	<p>De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.</p>

	<p>Dit sluit volgens inspreker aan bij de NOVI waarin een voorkeur is uitgesproken voor slimme functiecombinaties in geval van realisatie van zonnepanelen in landelijk gebied. Bovendien zou het mede kunnen dienen om te komen tot een meer evenwichtige ontwikkeling met oog voor de belangen van de land- en tuinbouw.</p> <p>Inspreker vraagt zich af of bovenstaande kansen onderzocht zijn, in het bijzonder de inzet van geothermie. Inspreker nodigt de gemeente uit om hierover in overleg te treden.</p>		
6.11	<p>Volgens de Omgevingsvisie wordt op de overgang tussen het Nationaal park en het ontginningen landschap vooral ingezet op het ontwikkelen van een agrarisch landschap met kwaliteiten. In het voorontwerpbestemmingsplan is opgenomen dat het energielandgoed wordt gerealiseerd in het ontginningsgebied, maar dat op de overgang tussen het Nationaal Park en het ontginningsgebied de ontwikkeling van natte natuur mogelijk wordt gemaakt. Inspreker vindt dit niet conform hetgeen in de Omgevingsvisie is aangegeven. Het ontwikkelen van natte natuur is iets volstrekt anders dan het ontwikkelen van een agrarisch landschap met kwaliteiten. Sterker nog, natte natuur leidt tot een vernatting van aangrenzende landbouwgebieden met verder agrarisch productieverlies mogelijk als gevolg.</p>	<p>In deze paragraaf van de Omgevingsvisie wordt ingezet op het herkenbaar houden en versterken van de verschillende landschapstypen in de gemeente Bergen. De ontwikkeling van natte natuur langs de grens van het nationaal park is hiermee niet in strijd en sluit goed aan op de huidige natuurfuncties van de aangrenzende Maasduinen.</p>	<p>De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.</p>
6.12	<p>In het voorontwerpbestemmingsplan wordt aangegeven dat sprake kan zijn van een combinatie met de teelt van biomassa.</p> <p>Inspreker heeft eerder reeds aangedrongen op onderzoek naar de effecten van de teelt van biomassa, in het bijzonder de effecten hiervan op de waterhuishouding in het plangebied en daarbuiten, op het grondgebruik buiten het plangebied en op het milieu mede als gevolg van vervoer van de biomassa. Hiervan vindt inspreker in de onderbouwing van het voorontwerpbestemmingsplan niets terug.</p>	<p>Met het bestemmingsplan 'Ergielandgoed Wells Meer' wordt geen biomassacentrale mogelijk gemaakt. In de toelichting van het voorontwerpbestemmingsplan is verder ook niet aangegeven dat sprake kan zijn van een combinatie met de teelt van biomassa. Dit is alleen in het MER onderzocht.</p>	<p>De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.</p>

6.13	<p>Inspreker concludeert dat de land- en tuinbouw in het plangebied en daarbuiten opgeofferd wordt om het Energielandgoed te realiseren. Inspreker betreurt maar respecteert deze keuze. Inspreker roept de gemeente daarom op om samen te onderzoeken op welke wijze mitigatie mogelijk is binnen en buiten het plangebied.</p>	<p>Wij zien geen ruimte voor nieuwe agrarische gebieden in de gemeente. We gaan graag in gesprek als de inspreker daarvoor wel mogelijkheden ziet.</p>	<p>De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.</p>
7	Inspreker 7		
7.1	<p>In het voorontwerpplan, in de zuidwesthoek links naast perceel 17.9 staan zonnepanelen ingetekend die in een schuine hoek weglopen. Inspreker zal daar soms overheen vliegen met radiografisch bestuurbare vliegtuigen, aangezien dit gedeeltelijk in het vlieggebied (700x350m) van inspreker ligt.</p> <p>Wat inspreker betreft hoeft dat geen belemmering te zijn. De zonnepanelen zijn beperkt in hoogte ("menshoogte" zoals op de tekening beschreven staat).</p> <p>Het vlieggebied, wat aangehaald werd in de eerste alinea, komt uit de zienswijze die is ingediend door Dhr. Hombergen in 2018, waarin hij het vlieggebied en de eisen beschrijft waaraan het modelvliegveld Mc Venus72 moet voldoen.</p> <p>Omdat er in het voorontwerp niet meer wordt gesproken over de Modelvliegclub van inspreker, buiten een enkele kleine vermelding (figuur 3.18 analyse kaart recreatie), maakt inspreker zich zorgen over het vlieggebied. Eerder stond letterlijk vermeld: "Afhankelijk van de invulling van het gebied is de kans aanwezig dat bestaande recreatieve voorzieningen zoals de Motorcrossclub en de Modelvliegclub moeten plaatsmaken voor het energielandgoed".</p> <p>De plaatsing van de windturbines zoals ze nu in de tekening staan (in een vierkant), is voor inspreker geen belemmering. De windturbine die het dichtst bij staat, staat ver genoeg van ons vlieggebied af.</p>	<p>De zonnepanelen in het vlieggebied van inspreker krijgen inderdaad een maximaal bouwhoogte van 1,6 meter. In het bestemmingsplan 'Energielandgoed Wells Meer' zijn geen beperkingen opgenomen voor het vliegen met radiografisch bestuurbare vliegtuigen in dit gebied.</p>	<p>De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.</p>
7.2	<p>Ter hoogte van perceel 17.9 staat op de hoek een entreepoort ingetekend voor een voetganger/fiets. Inspreker vraagt zich af of hier ook een wandel- of fietspad naar toe wordt aangelegd? Voor inspreker zou dat niet wenselijk zijn als dit binnen ons vlieggebied is vanwege de veiligheid. Inspreker vraagt daarom</p>	<p>In het masterplan zijn inderdaad rondom het perceel dat inspreker gebruikt enkele struinpaden ingetekend en een entreepoort voor voetgangers en fietsers. Het inrichtingsplan moet echter nog verder in detail worden uitgewerkt en de</p>	<p>De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.</p>

	hier rekening mee te houden in het plan bij het aanleggen van de wandel- of fietspaden en of struinpaden in het gedeelte van het vlieggebied.	locaties van de entreepoort en paden liggen nog niet vast. Bij de uitwerking van het inrichtingsplan zullen wij hierover afstemming zoeken met inspreker.	31
7.3	Inspreker ontvangt graag een bevestiging dat hij zijn activiteiten kan blijven uitoefenen.	Wij kunnen inspreker niet de garantie geven dat hij zijn activiteiten kan blijven uitvoeren.	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
8	Inspreker 8		
8.1	Inspreker heeft deelgenomen aan minimaal twee workshops in het gemeentehuis m.b.t. het energielandschap. Hij heeft daar vragen neergelegd die niet beantwoord werden. Medegedeeld werd dat deze allemaal in het MER rapport beantwoord zouden worden. De vragen gingen onder andere over de berekende energie behoefte van 1,74 Petajoule en het geheel ontbreken van de kostenverantwoordingen.	<p><i>Energiebehoefte</i></p> <p>In de 'Energievisie gemeente Bergen' is gekeken naar het energieverbruik in onze gemeente. Volgens gegevens van de provincie Limburg (Energiedashboard Limburg 2012) is het energieverbruik 1,74 PJ per jaar. De 1,74 PJ is dus geen getal wat we zelf berekend hebben. We hebben gebruik gemaakt van gegevens die bij de provincie aanwezig zijn.</p> <p><i>Kostenverantwoording</i></p> <p>Per fase is er door de raad krediet beschikbaar gesteld voor het uitvoeren van alle benodigde werkzaamheden en onderzoeken. Daarbij is op hoofdlijnen inzichtelijk gemaakt om welke kosten en werkzaamheden het gaat. Daarnaast is er op hoofdlijnen inzicht gegeven in de business case en deze is op verzoek van de raad getoetst door Deloitte. Ook de rekenkamer heeft hiernaar gekeken.</p>	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
8.2	Daardoor waren de deelnemers aan de workshop überhaupt niet in staat om e.e.a. in de juiste context te zetten voor deze workshops. Het werd door de deelnemers dan ook als zeer raar ervaren dat ze de contouren van een park mochten uitzetten zonder daar inhoudelijk van over gedachte te hebben kunnen wisselen. Het werd door inspreker dan ook persoonlijk ervaren als symboolpolitiek. Voor de bühne werd de burger erbij betrokken maar het was duidelijk dat de koers en richting al bepaald was. Tevens leek het dat kritische vragen en of opmerkingen niet gewenst waren, immers beantwoording was niet mogelijk en	<p>Wij hebben alle inwoners met een uitgebreid participatietraject op verschillende manieren betrokken bij het hele proces om te komen tot het Energielandgoed. Hierbij hebben wij in een vroeg stadium al informatie verstrekt en informatie opgehaald.</p> <p>Lastig van het in een vroeg stadium inwoners betrekken is dat er nog veel niet bekend is. Als wij wachten tot wel alles bekend is, is vaak het verwijt dat er geen inspraak meer</p>	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

	<p>in de toekomst zou toch alle informatie komen in de vorm van een MER. Er werd dus aan gewerkt. Dan maar inspreken in de raad op 17 december 2019. Inspreker heeft daar vragen gesteld en opmerkingen gemaakt. Daar werd niet alles beantwoord, maar er werd wel een motie aangenomen dat er toch niet meer dan 4 windmolens zouden komen. Dat was nog allemaal niet duidelijk genoeg voor de Raad, bleek. Omdat inspraak niet hetzelfde bleek als vragenrecht kreeg inspreker geen antwoord. Daarna heeft inspreker geprobeerd om vragen in een brief vorm aan te bieden. Echter hiervoor gold ook dat inspreker geen antwoord kreeg. Inspreker heeft ingesproken als privé-persoon én de brief gestuurd namens Dorpsbelangen en dat was tevens een probleem. Inspreker werd teruggestuurd naar het KCC, namens de gemeenteraad. Van het College heeft inspreker geen terugkoppeling gehad. Dit soort problemen hebben meerdere burgers meegemaakt die zich niet gehoord voelen. Nu dient inspreker bij deze dus maar een zienswijze in hij zijn vragen alsnog kan neerleggen. Voor wat betreft het proces om de burger mee te nemen en inspraak etc. te geven lijkt inspreker dit dan ook zwaar onvoldoende. Het is niet voor niks dat men zich niet gehoord voelt.</p>	<p>mogelijk is omdat alles al vast ligt. Daarnaast is het niet mogelijk om met alle (soms tegenstrijdige belangen) rekening te houden. Niet alles wat wordt ingebracht kan worden meegenomen. Dit kan betekenen dat inwoners zich niet gehoord voelen. Het wil echter niet zeggen dat wij niet geluisterd hebben.</p>	
8.3	<p>In de nieuwe omgevingswet moet de burger toch onderdeel worden van het proces om te komen tot draagvlak? Deze nieuwe wet is uitgesteld door het rijk. Wat is de relatie tussen dat uitstel en het bekorten van de procedure door de gemeente rond het bestemmingsplan c.a.?</p>	<p>Er is geen relatie tussen het uitstel van de Omgevingswet en de procedure rond het bestemmingsplan.</p>	<p>De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.</p>
8.4	<p>Hiermede maakt inspreker dan ook bezwaar tegen de omvang en de aangegane risico's voor de Gemeente Bergen en in het vervolg daarvan het belang van de burgers en eventuele last voor burgers.</p>	<p>Wij nemen deze reactie voor kennisgeving aan. De beleids- en financiële keuzes die de gemeenteraad heeft gemaakt zijn in deze procedure een gegeven en kunnen met het bestemmingsplan 'Energie landgoed Wells Meer' niet worden veranderd.</p>	<p>De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.</p>
8.5	<p>Doordat de energiebehoefte berekening onduidelijk is en er al helemaal niet wordt gepraat over de overige geproduceerde energiehoeveelheid in de Gemeente Bergen lijkt het project Wells Meer volgens inspreker veel en veel te ruim opgezet. Het is een prima idee en inspreker kan ook achter het plan staan, maar het lijkt meer en meer een status object te worden in plaats van het</p>	<p>In de 'Energievisie gemeente Bergen' is gekeken naar het energieverbruik in onze gemeente. Volgens gegevens van de provincie Limburg (Energiedashboard Limburg 2012) is het energieverbruik 1,74 PJ per jaar. Om de doelstelling om energieonafhankelijk te worden te bereiken is het program-</p>	<p>De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.</p>

	<p>energie neutraal maken van de gemeente Bergen. Het lijkt er ook sterk op dat er nu al rekening wordt gehouden met productie voor andere gemeentes en regio's en dat is in tegenspraak met het gevoerde beleid, namelijk energiecentrale Bergen en het niet voor andere produceren, maar voor ons zelf. Inspreker denkt ook dat het niet gewenst is dat de Gemeente Bergen zich als ondernemer opwerpt voor andere doelen anders dan voor de eigen gemeente. Dat was immers niet de afspraak. Daar is nooit met de burger over gecommuniceerd.</p>	<p>ma VerduurSAMEN2030 opgezet. Het programma bestaat uit kleinschalige opwekking en innovatie, besparing en groot-schalige opwekking. Wij zetten met dit programma in op 20% besparing, 30% opwekking van duurzame energie uit kleinschalige projecten en minimaal 50% (0,87 PJ) opwekking van duurzame energie in het Energielandgoed Wells Meer.</p> <p>In het Masterplan is te zien wat de totale opgewekte hoeveelheid energie in TJ is van het Energielandgoed bij het voorgestelde programma. Dit is 1.053 TJ, omgerekend 1,053 PJ. Dit is 60% van de totale doelstelling van VerduurSAMEN2030. De exacte hoeveelheid opgewekte energie in het Energielandgoed zal bekend zijn als de windturbines en de zonnepanelen daadwerkelijk besteld zijn en mede afhankelijk zijn van de stand van de techniek op dat moment.</p> <p>Onze beleidsintentie over het opwekken van duurzame energie is opgenomen in de 'Energievisie gemeente Bergen'. Hierin is niet de beleidsintentie vastgelegd om energie op te wekken voor andere gemeentes en regio's.</p>	<p>33</p>
<p>8.6</p>	<p>Inspreker heeft de volgende vragen met betrekking tot de vastgestelde en genoemde energiebehoefte:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kunt u mij een berekende break down en onderbouwing geven van de 1,74 Petajoule? Ik zou daarin graag zien uit welke factoren die behoefte bestaat en bij wie die behoefte aanwezig is in de tijd? 2. Is bij deze berekening rekening gehouden met toenames en afnames in de tijd, of bestaat die behoefte nu op dit moment? In dat geval zou inspreker graag zien hoe de groei hiervan is tot en met 2030. 3. Bestaat deze behoefte alleen voor de burgers van de Gemeente Bergen, of zijn hier ook andere behoeftigen bij betrokken bijvoorbeeld bedrijven, agrariërs, toeristen etc? Graag ook hiervan een onderbouwing en break down. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. In de Energievisie is aangegeven wat het Energieverbruik is in onze gemeente. Volgens de gegevens van de provincie Limburg (Energiedashboard Limburg 2012) is het energieverbruik 1,74 PJ per jaar. De vraag per sector per jaar is hieronder weergegeven. 2. Er is gekeken naar het Energieverbruik per jaar in 2012. In de energievisie is ook gekeken naar wat we als gemeente zelf aan energie produceren. Dit zijn cijfers uit 2015. 	<p>De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.</p>

4. Destijds in 2015 met het onderwerp "Windmolens in Afferden" is er een motie aangenomen waarbij een rapportage gemaakt diende te worden waaruit zou moeten blijken wat de energiebehoefte in de gemeente was en daartegenover zou de energieproductie komen te staan. Alleen indien zou blijken dat er discrepanties waren zou het Wells Meer als geschikte plaats aan de orde komen. Is deze rapportage inmiddels openbaar? Is er op een andere manier aangetoond dat er discrepanties tussen behoefte en productie bestaan, en zo ja waar bestaat dat uit?
5. Is er in de energiebehoefte ook rekening gehouden met de inbreng van zonnekalender en productie van particulieren in de tijd? Is er op andere wijze rekening gehouden met de intern (binnen de gemeente Bergen) geproduceerde of verhandelde wijze van energie? Zo ja waar bestaat dat uit onder vermelding van energiehoeveelheid. Zo niet, waarom niet immers dit heeft negatief aspect op de te produceren hoeveelheden energie vanuit het Wells Meer en de daarvoor opgeofferde gronden.

Woongebied	Aantal adressen met zonnepanelen	Totaal opgewekt vermogen zonnepanelen (kWp)
Afferden buitengebied	1	64,78
Afferden kern	24	169,03
Nieuw Bergen buitengebied	7	109,61
Nieuw Bergen kern	14	301,55
Aijen buitengebied	4	5,96
Aijen kern	39	31,05
Well buitengebied	5	68,3
Well west	12	19,38
Wellerlooi buitengebied	63	260,7
Wellerlooi kern	112	78,7
Siebegewald buitengebied	4	114,82
Siebegewald kern	69	90
TOTAAL	354	1313,88

Bron: Buurtfacts (cijfers 2015)

Er is verder niet gekeken naar toenames en afnames in de tijd of de bestaande behoefte op dit moment. Binnen de programma-invulling VerduurSAMEN2030 wordt duidelijk gemaakt welke initiatieven wanneer worden uitgevoerd om de ambitie en de doelen tot realiteit te maken. Ook wordt scherper aangegeven wie er voor de initiatieven aan de lat staat en op welke manier het effect van de inspanningen gemonitord wordt. De focus hierbij ligt op de eerste programmaperiode (2019-2022) met een doorkijk naar 2030.

In het programma is aangegeven dat wij willen kunnen monitoren hoe de verhouding Bergense energiebehoefte/ Bergense energieproductie zich ontwikkelt. Hiervoor zijn diverse "thermometers" in het programma voorgesteld. Hier horen bijvoorbeeld het jaarlijks monitoren van de energievraag en een productiemeting van bij.

Verdere informatie hierover is beschikbaar bij het programma VerduurSAMEN2030 waar het Energielandgoed Wells Meer onderdeel van uitmaakt.

		<p>3. Zoals in het bovenstaande schema te zien is, is er ook gekeken naar industrie, landbouw etc.</p> <p>4. Er is inmiddels een Energievisie opgesteld waarin de energiebehoefte is aangegeven. In de Energievisie staat beschreven hoe we de benodigde energie gaan besparen danwel opwekken. De geschiktheid van het Wells Meer als locatie is uitgebreid beargumenteerd in het MER bij de Structuurvisie Energielandgoed Wells Meer en het MER bij het voorontwerp bestemmingsplan. Er zijn rapportages over behoefte en productie aanwezig.</p> <p>5. In de energievisie is aangegeven dat we als gemeente zelf ook al energie produceren. Het zelf produceren is ook een belangrijk onderdeel van de energievisie. 30% van de opgave waar we voor staan en die we met het programma VerduurSAMEN willen bereiken moet worden bereikt door het kleinschalig opwekken van duurzame Energie.</p> <p>Het Energielandgoed Wells Meer maakt onderdeel uit van het programma VerduurSAMEN2030. Het is niet de doelstelling van het Energielandgoed om in alle onderdelen van dit programma te voorzien.</p>	35
8.7	<p>Ook voor wat betreft de financierings- en bekostigingssystemen is er lang onduidelijkheid geweest en weinig medegedeeld. Uit de opmerkingen van de wethouder uit de raadsvergadering van 17 December heeft inspreker kunnen filteren dat om een zeer groot project voor de gemeente Bergen gaat. Het grootste zelfs dat de gemeente ooit heeft gedaan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kunt u een financieringsoverzicht verstrekking van wat de gehele investering gaat kosten? Tevens hoe in deze financiering wordt voorzien? Wat is, of zijn, daarbij de totale investeringskosten van de Gemeente Bergen? 2. Er is sprake van dat er een beheers BV wordt opgericht waarbij andere 	<p>Deze reactie heeft geen betrekking op het bestemmingsplan 'Energielandgoed Wells Meer' en is daarom niet relevant in het kader van deze inspraakprocedure. De wijze waarop het Energielandgoed gefinancierd wordt is niet in het bestemmingsplan geregeld.</p> <p>In het Masterplan zijn bij de beschrijving van de ontwikkelstrategie de investeringskosten benoemd. Deze worden geraamd op € 207 miljoen. Dit bedrag kan voor 80 tot 85%</p>	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

	<p>aandeelhouders worden uitgenodigd om deel te nemen. Wat is het aandeel van de gemeente Bergen hierin? Wie zijn de andere aandeelhouders en voor welk percentage? Wat is de totale waarde van deze BV? Graag had ik een exploitatiebegroting van deze BV gezien om te komen tot de exploitatiekosten?</p> <p>3. Indien er bij voorgaande BV andere publiek rechterlijke organisaties zoals gemeentes zijn vermeld, zijn hun doelstellingen met deze investering anders dan die van de gemeente Bergen? Is winstmaximalisatie 1 van de doelstellingen? Is het verkrijgen van energie dan ook een doelstelling van de andere organisaties? Hoe verhoudt zich dat dan met het alleen produceren van energie van en voor de Gemeente Bergen?</p>	<p>worden gefinancierd met vreemd vermogen (projectfinanciering), waarmee nog een eigen investering van € 30 miljoen tot € 40 miljoen benodigd is. De mate waarin wij als gemeente zelf, bovenop de gemaakte plankosten, gaan investeren, zal in een separaat besluit aan de Raad worden overlegd. Dit heeft geen relatie met het bestemmingsplan. In de raadsvergadering van 21 oktober 2019 heeft de Raad ingestemd met de organisatiestructuur van het Energielandgoed door middel van een B.V. De uitwerking van de organisatiestructuur en het aantrekken van de aandeelhouders moet nog plaatsvinden. De vragen 2 en 3 zijn dus nog niet te beantwoorden en hebben bovendien geen relatie met het bestemmingsplan.</p>	
8.8	<p>Verder vind inspreker het opvallend dat er een beetje werd geschermd in de Raad dat Deloitte goedkeuring heeft gegeven aan het project door middel van accordering van haar rapport. Inspreker heeft het rapport van Deloitte doorgenomen en gezien dat er veel disclaimers in zaten en dat er geen controle is geweest op de juistheid van de cijfers, die zijn voor waar aangenomen. Deloitte heeft daar duidelijk afstand van genomen. Wat wel vermeld is dat de cijfermatige beheersstrategie in de vorm van een excel sheet kan worden gehanteerd zoals vermeld. Er zijn geen bezwaren om het niet te doen want er is geen andere data voor handen. Dat zegt volgens inspreker dus niks over de cijfermatige juistheid en volledigheid. Gezien de investering en exploitatie veel steunen op de subsidies, die gedurende de gehele looptijd van het traject, als een gegeven worden beschouwd, zou het raadzaam zijn om risico-analyses bij te voegen. Dat zouden "What-if" scenario's kunnen zijn. Inspreker gelooft namelijk nooit dat die subsidie hoogtes zoals vermeld in stand blijven. Er komt steeds meer aanbod, ook van particuliere zijde, van groene stroom. De overheid zal hier haar beleid op aan passen en het is heel aannemelijk dat ze daarbij ook de subsidieplafonds aanpast. Wat dus direct een gevolg kan en zal hebben op de exploitatie van de BV. Het risico op het niet halen van de gestelde financiële doelen is heel aannemelijk volgens inspreker en gezien de grote van het project</p>	<p>Deze reactie heeft geen betrekking op het bestemmingsplan 'Energielandgoed Wells Meer' en is daarom niet relevant in het kader van deze inspraakprocedure (zie 8.7).</p>	<p>De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.</p>

	<p>is het zeer karig wat inspreker hier van terugleest in een risico analyse. Deze opzet zou veel beter en uitgebreider moeten.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uit de reactie van de wethouder op 17 december in raad, concludeert inspreker dat er ongeveer een 41 mln euro investeringskosten voor de Gemeente Bergen zijn. Inspreker vraagt om de werkelijke investeringskosten (zie punt 1 bij inspraakreactie 8.7) uitdrukken als percentage van de inkomsten van de Gemeente Bergen uit de jaarrekening 2018 en 2019 en tevens als percentage van de inkomsten uit de begroting 2020 en 2021? 2. Gezien het bovenstaande mist inspreker een totale risicoanalyse wat deze percentages en verhoudingen voor een effect hebben op wettelijke regelingen. Inspreker doelt daarmee op de wet FIDO en Wet Hof evenals op andere gevolgen vanuit de financiële verhoudingswetten. Het risico om een artikel 12 gemeente te worden ligt toch op de loer. Wat is het risico daaromtrent? Hoe heeft de gemeente Bergen dit beoordeeld? Wat is daaromtrent al over afgesproken met de provincie? Is daarbij rekening gehouden met een risicoanalyse op het exploitatieresultaat in de tijd? Kan de gemeente Bergen de zorgen die hierover worden geuit wegnemen? 		37
9	Inspreker 9		
9.1	<p>Inspreker geeft aan dat in de bekendmakingen die de gemeente Bergen heeft gedaan energieonafhankelijkheid van de gemeente in 2030 als aanleiding/reden voor het opstellen van het bestemmingsplan en het opnemen van het Energielandgoed onder de crisis en herstelwet worden benoemd.</p> <p>Daarnaast laat inspreker weten dat om te komen tot energieonafhankelijkheid energieopwekking niet voldoende is, daar is ook energieopslag voor nodig. In de Voorverkenning Regionaal Energie Managementsysteem Energielandgoed Wells Meer van Blueconomy (20 december 2019) zijn de mogelijkheden hiervoor onderzocht. Uit dit onderzoek blijkt onder meer dat als er 50.000 MWh op jaarbasis opgeslagen moet worden in batterijen er een batterij in de orde grootte van 100-150 MWh nodig is. Dit komt in de buurt van de grootste batterij ter wereld, de Tesla big battery in Australië (193,5 MWh). Een andere beschreven mogelijkheid is de conversie van elektriciteit naar waterstof door middel van</p>	<p>Het Energielandgoed Wells Meer maakt deel uit van het programma VerduurSAMEN2030 van de gemeenten Bergen. Het is niet de doelstelling van het Energielandgoed Wells meer om ervoor te zorgen dat onze gemeente energieonafhankelijk wordt. Dit is de doelstelling van het programma VerduurSAMEN2030. Het Energielandgoed levert hierin een substantiële bijdrage.</p>	<p>De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.</p>

	<p>elektrolyse. Met 50.000 MWh/jaar kan ongeveer 833 ton waterstof worden geproduceerd m.b.v. een 6,1 MW installatie. Het rapport geeft aan: "Het grote vraagstuk rondom waterstof heeft betrekking op kosten. Momenteel is groene waterstof nog zo'n 6x duurder dan aardgas. Daar komen nog kosten voor de aanpassing van infrastructuur en installaties bij. Zolang de kosten van waterstof dus tegen aardgas worden afgezet, is de business case een moeilijke aangelegenheid. Het is niet eenvoudig om dit te doorbreken".</p> <p>Inspreker vraagt of het college kan aangeven hoe de gemeente het doel energieonafhankelijkheid in 2030 gaat bereiken. Als het niet mogelijk is om energieonafhankelijkheid te bereiken, is de aanleiding voor het opstellen van het bestemmingsplan namelijk de ambitie om energieonafhankelijk te zijn dan nog wel valide?</p>		
9.2	<p>Inspreker geeft aan dat het kabinet sinds augustus 2019 inzet op het maximaal ontzien van landbouw- en natuurgronden bij de plaatsing van zonnepanelen en geeft hiervoor in de inspraakreactie een uitgebreide onderbouwing. Tevens dient de zonneladder te worden toegepast op alle nieuwe vergunningsaanvragen voor zonneparken op natuur- en landbouwgronden. Inspreker vraagt of het college een onderbouwing kan geven waarom de gemeente Bergen gaat afwijken van het kabinetsbeleid.</p>	<p>Wij wijken niet af van het kabinetsbeleid. Het kabinetsbeleid is voor de provincie Limburg de aanleiding geweest voor het opstellen van de notitie '<u>Ruimte voor de zon</u>'. Hierin wordt een voorstel genoemd voor de Limburgse Zonneladder, waarbij onder trede 4 het Energielandgoed Wells Meer wordt genoemd.</p>	<p>De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.</p>
9.3	<p>Inspreker geeft aan dat de Raad van State op 29 mei 2019 uitspraak deed m.b.t. het Programma Aanpak Stikstof (PAS). Volgens de PAS uitspraak moet uit herberekening van de stikstofdepositie blijken dat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Er ook zonder drempelwaarde géén toename van depositie wordt berekend, óf: 2. Door toename van depositie de kritische depositiewaarden niet worden overschreden, óf: 3. Door aanpassing van plannen of projecten de emissies van stikstofoxiden en/of ammoniak afnemen waardoor effecten op Natura 2000-gebieden kunnen worden uitgesloten. 	<p>In de omgeving van het Energielandgoed zijn in Natura 2000-gebieden verschillende stikstofgevoelige habitats en leefgebieden van soorten gelegen, waar de achtergronddepositie van stikstof hoger is, vaak veel hoger, dan de kritische depositie waarde. De achtergronddepositie kan eenvoudig achterhaald worden via Aerius Calculator. Gelet op bovenstaande is optie 2 niet aan de orde.</p> <p>Met de realisatie van de zonnevelden zullen delen van het plangebied die nu bemest worden niet meer bemest worden. De depositieverlaging zal wordt afgezet tegen de depositie</p>	<p>De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.</p>

	<p>Inspreker vraagt of het college kan aangeven welk van de bovenstaande opties (m.b.t. herberekening van de stikstofdepositie) voor de bouw van Energielandgoed Wells Meer van toepassing is en wat de waarden van de stikstof depositie in het nabijgelegen Natura 2000-gebied zijn voor, tijdens en na realisatie van het Energielandgoed?</p>	<p>verhoging vanwege de aanleg- en gebruiksfase van het Energielandgoed. Deze berekeningen zullen met het ontwerpbestemmingsplan bekend gemaakt worden.</p>	39
9.4	<p>Inspreker geeft aan dat het Adviescollege Stikstofproblematiek op 8 juni jl. het eindadvies over de structurele aanpak voor de stikstofproblematiek 'Niet alles kan overal' heeft aangeboden aan het kabinet. Als reactie hierop heeft minister Schouten op 17 juni 2020 een brief aan de tweede kamer gestuurd waarin zij aangeeft: "Veel van deze aanbevelingen hebben een plek gekregen in de stappen die het afgelopen jaar zijn gezet en in de structurele aanpak die het kabinet op 24 april 2020 heeft gepresenteerd (Kamerstuk 35 334, nr. 82). De structurele aanpak van het kabinet bestaat uit een omvangrijk pakket aan maatregelen gericht op verbetering van de natuur in Natura 2000-gebieden en vermindering van uitstoot en neerslag van stikstof".</p> <p>Inspreker vraagt of het college in het licht van deze recente ontwikkelingen kan aangeven waarom zij van mening is dat de gekozen locatie Wells Meer de meest geschikte locatie is voor de ontwikkeling van een energiepark en hoe het college aan de gepresenteerde maatregelen van het kabinet gaat voldoen.</p>	<p>Realisatie van het Energielandgoed heeft een verlaging van de stikstofdepositie in nabijgelegen Natura 2000-gebieden tot gevolg, omdat er minder gronden bemest kunnen worden. Daarnaast worden er stikstofemissies vermeden bij kolen- en gascentrales door het opwekken van energie uit zon en wind.</p> <p>In de nabijheid van de Molenbeek is binnen het Energielandgoed ruimte voor natuurontwikkeling. Het Energielandgoed Wells Meer sluit, in deze, goed aan op de natuurinclusieve inrichting beoogd in de kabinetsplannen voor de structurele aanpak stikstof.</p>	<p>De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.</p>
9.5	<p>Inspreker geeft het volgende aan over leefbaarheid in relatie tot winturbines:</p> <ul style="list-style-type: none"> • In de wet is de bescherming van omwonenden tegen eventuele overlast (o.a. slagschaduw, (laagfrequent)geluid en knipperende lichten) geregeld. Zo moeten windmolens op voldoende afstand van huizen staan om geluids-overlast te voorkomen. In de praktijk komt dit neer op een afstand van ongeveer 400 meter tot woningen. • In het document uitgangspunten akoestisch onderzoek en slagschaduwonderzoek Wells Meer van Pondera consult is op pagina 15 aangegeven dat : "Voor de onderzoeksmodellen geldt dat op basis van de hier doorgerekende windturbintypes en afmetingen er niet altijd zonder maatregelen aan normstelling kan worden voldaan". • Uit onderzoek blijkt dat veel omwonenden van windmolens last krijgen van 	<p>Uit de onderzoeken die zijn uitgevoerd ten behoeve van het MER dat voor de voorbereiding van het bestemmingsplan is opgesteld blijkt dat, al dan niet door het treffen van mitigerende maatregelen, aan de vigerende normen uit het Activiteitenbesluit milieubeheer kan worden voldaan.</p> <p>Het is juist dat er kritische (wetenschappelijke) publicaties zijn over de normen van het Activiteitenbesluit milieubeheer voor windturbinegeluid. De omstandigheid vormt sec onvoldoende onderbouwing voor het standpunt dat deze normen onvoldoende bescherming bieden. De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft in die</p>	<p>De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.</p>

	<p>gezondheidsklachten (chronische slaapproblemen, hoofdpijn, tinnitus (oorsuizen), een drukgevoel op de oren, vertigo (draaiduizeligheid), tachycardie (snelle hartslag), concentratie- en geheugenproblemen) die worden veroorzaakt door o.a. de slagschaduw en (laagfrequent) geluid. Om aan de bezorgdheid van burgers tegemoet te komen moet in Duitsland binnenkort de afstand tot een woning minimaal 1000 meter bedragen (in Beieren is dat zelfs minimaal 10 X de tiphoogte van de windmolen).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ten aanzien van milieu en gezondheid geldt in Nederland het voorzorgsbeginsel. Dit houdt in dat de overheid beschermende maatregelen kan nemen tegen mogelijke schadelijke milieueffecten van een situatie, ook als die effecten nog niet onomstotelijk zijn bewezen. • In maart 2018 schreef huisarts mw. Van Maanen in medisch contact een artikel : "windmolens maken wel degelijk ziek" over de effecten van windmolens op de gezondheid van mensen.: https://www.medischcontact.nl/nieuws/laatste-nieuws/artikel/windmolens-maken-wel-dekelijk-ziek.htm. Zij pleit voor het toepassen van het voorzorgsprincipe bij de plaatsing van windmolens. <p>Inspreker vraagt of het voorzorgsprincipe ook kan worden toegepast bij de plaatsing van windmolens in de gemeente Bergen zodat de windmolens op een afstand van 1000 meter of minimaal 10 X de tiphoogte van woningen worden geplaatst.</p>	<p>argumenten die in deze publicaties naar voren zijn gebracht geen aanleiding gezien voor het oordeel dat de in het Activiteitenbesluit milieubeheer neergelegde normen ondeugdelijk zijn.</p> <p>De inspraakreactie geeft geen aanleiding om het voorgenomen plan te herzien.</p>	
9.6	<p>Inspreker geeft aan dat het doel van het Energielandgoed Wells Meer is om 50% van de energie van de gemeente op te wekken: 870 terajoule (masterplan pagina 7). Volgens het masterplan (pagina 43) wordt met de huidige invulling van Energielandgoed Wells Meer 1053 terajoule opgewekt waarvan 149 terajoule windenergie. Zonder windenergie dus 904 terajoule. Dat voldoet dus nog steeds aan de doelstelling. Er is volgens inspreker geen noodzaak tot energieopwekking met windenergie om de doelstelling van het project te behalen.</p> <p>Inspreker vraagt daarom of de opwekking met windenergie uit het plan kan worden verwijderd aangezien ook zonder windenergie de doelstelling (om 50 % van de energiebehoefte op te wekken) wordt voldaan, zeker gezien de onder 9.5</p>	<p>De doelstelling van het Energielandgoed is om minimaal 50% van het energiegebruik van de gemeente op te wekken. Dat mag meer zijn. Bovendien is het wenselijk een robuust plan te maken, waarin ruimte is voor optimalisatie of het opvangen van eventuele knelpunten in de uitvoering. De combinatie van wind- en zonne-energie heeft verschillende voordelen, bijvoorbeeld een efficiënte benutting van het elektriciteitsnet. Deze mix past bij het concept van het Energielandgoed waarin meerdere vormen van duurzame energieopwekking bij elkaar komen. Wij zijn daarom van mening dat de windturbines een onlosmakelijk deel zijn van</p>	<p>De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.</p>

	beschreven kans op gezondheidsklachten van omwonenden en het feit dat de windturbines in de nabijheid van een Natura 2000-gebied worden geplaatst.	het Energielandgoed.	41
9.7	<p>Inspreker geeft aan dat in het masterplan (pagina 43) is uitgegaan van windturbines met een capaciteit van 4,5 MW, een ashoogte van 125 meter en een rotordiameter van 125 meter (totale hoogte 187,50 meter). De, in het voorontwerp bestemmingsplan opgenomen turbines, zijn aanzienlijk groter: 8MW, ashoogte 165 meter, tiphoogte 250 meter, rotor diameter 170 meter. Er is aangegeven dat de windturbines in Wells Meer niet beeldbepalend zouden zijn vanwege de aanwezigheid van de windturbines aan de andere zijde van de grens. Aangezien de beschreven windturbines op het Energielandgoed nu aanzienlijk hoger worden dan de turbines aan de Duitse zijde van de grens worden ze volgens inspreker wel beeldbepalend.</p> <p>Inspreker vraagt of de maximale hoogte voor windturbines zoals aangegeven in het masterplan kan worden gegarandeerd.</p>	<p>De opgenomen hoogte in het Masterplan kan niet worden gegarandeerd. Het bestemmingsplan 'Energielandgoed Wells Meer' vormt straks het juridische kader waaraan de omvang van de windturbines getoetst zal worden.</p> <p>De keuze voor de te plaatsen windturbines moet nog worden gemaakt. De optimale turbine zal gekozen worden op basis van de stand van de techniek, de resultaten van een windmeetcampagne en financieel-economische overwegingen. De trend is dat windturbines hoger en kostenefficiënter worden, de subsidiëring kan hierdoor worden afgebouwd. Het kan dus wenselijk zijn om voor een hoge turbine te kiezen. In het bestemmingsplan geven we daarom vooralsnog ruimte voor windturbines van maximaal 250 meter.</p>	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
9.8	<p>Inspreker geeft aan dat Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg eind 2019 n.a.v. een aangenomen motie in de Provinciale Staten (motie 2483) een bezwaarschrift heeft ingediend tegen de bouw van 4 windmolens in Niederkrüchten (locatie Bönnesohl). Reden hiervoor is dat de vier windturbines waarvoor vergunning is verleend zijn gesitueerd op een afstand van circa 1500 meter van het Natura 2000-gebied Nationaal Park De Meinweg aan de Nederlands-Duitse grens. "De windturbines zijn 149 m hoog en de rotorbladen zijn 116 m lang. Het is niet uitgesloten dat effecten van de bouw en werking van de vier windturbines nadelige gevolgen zal hebben voor de flora en/of fauna in en om De Meinweg".</p> <p>Inspreker stelt de volgende vraag: Wanneer Gedeputeerde Staten een bezwaarschrift indient m.b.t. de bouw van 4 windmolens op een afstand van 1500 meter van NP de Meinweg is er dan geen bezwaar t.o.v. de bouw van 4 windmolens in Wells Meer op zeer korte afstand t.o.v. NP de Maasduinen?</p>	<p>Uit het vooroverleg dat wij hebben gevoerd met de provincie Limburg is niet gebleken van bezwaren tegen de bouw van 4 windmolens in het Energielandgoed Wells Meer.</p> <p>Aanleiding voor het bezwaar van de Provincie tegen de Duitse windturbines nabij De Meinweg was dat in de ogen van de Provincie onvoldoende werd aangetoond dat er geen negatieve milieueffecten op Natura 2000-gebied De Meinweg zouden plaatsvinden, aangezien er geen milieueffectrapport of onderzoek op vergelijkbaar niveau was uitgevoerd. Dergelijke onderzoeken zijn/worden wel uitgevoerd voor Energielandgoed Wells Meer.</p>	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

9.9	<p>Inspreker geeft aan dat in het masterplan op pagina 64 is aangegeven dat de zonnepanelen op circa 60 cm boven het maaiveld worden geplaatst zodat er meer licht en water kan toetreden onder de panelen. In de regels van het voorontwerpbestemmingplan wordt op pagina 20 paragraaf 5.2.2 a3 aangegeven dat : "de afstand tussen de onderkant van zonnepanelen en het aansluitende afgewerkte maaiveld ter plaatse mag niet minder bedragen dan 0,1 m".</p> <p>Inspreker vraagt waarom is afgeweken van de 60 cm afstand tot het maaiveld voor zonnepanelen, zoals opgenomen in het masterplan en wat de consequentie hiervan is op de bodemkwaliteit onder de panelen.</p>	De zonnepanelen worden conform het Masterplan op 60 cm van het maaiveld gerealiseerd. Dit wordt geborgd in de regels van het ontwerpbestemmingsplan.	De reactie leidt tot aanpassing van de regels.
9.10	<p>Inspreker geeft aan dat in het masterplan wordt aangegeven dat de zonnepanelen onder ooghoogte blijven zodat "de weidsheid, als belangrijkste kwaliteit van Wells Meer, zoveel mogelijk behouden blijft". In de regels van het voorontwerpbestemmingsplan is aangegeven dat de hoogte 1,60 meter zal bedragen.</p> <p>Daarnaast worden er 2,5 meter hoge panelen ter plaatse van de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding - afwijkende bouwhoogte zonnepanelen' geplaatst en 10 meter hoge panelen ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van bedrijf - innovatieve zone' .</p> <p>Inspreker vraagt of de weidsheid van Wells Meer behouden kan blijven wanneer zonnepanelen op een dergelijke hoogte worden geplaatst?</p>	Het betreft een groot plangebied waarin voor de meeste velden een maximale bouwhoogte van 1,6m voor de zonnepanelen geldt. De ruimte om tot 2,5 meter hoogte te gaan is geboden voor een aantal percelen tegen de Duitse grens aan, die nu ook al afgeschermd zijn door bos en singels. Voor de innovatieve zone wordt gestreefd naar dubbelfuncties met landbouwkundig gebruik, waarvoor extra hoogte nodig is en geboden wordt. Voor het grootste deel van het landgoed geldt de maximale bouwhoogte van 1,60 meter. Vanaf diverse punten en routes is de weidsheid van Wells Meer daardoor nog steeds goed beleefbaar.	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
9.11	<p>Inspreker geeft aan dat in het rapport zonneparken, natuur & landbouw van de Wageningen University & Research van april 2019 de impact wordt beschreven van grote grondgebonden zonneparken op de bodem en het bodemleven.</p> <p>Grondgebonden zonneparken dekken grote stukken bodem af, waardoor het licht wordt weggehouden en de bodem lokaal droger wordt. De hypothese dat hierdoor de vegetatiegroei en het ontstaan van organische stof afnemen, waardoor er minder voedsel beschikbaar komt voor het bodemleven is in dit onderzoek door de universiteit in Wageningen bevestigd. Het bodemleven heeft belangrijke taken bij onder andere klimaatmitigatie, adaptatie, waterregulatie,</p>	De termijn van SDE-subsidie is niet gelijk aan de exploitatie-termijn van de zonneparken. Wij zijn voornemens om vergunningen voor een termijn van 25 jaar af te geven. De bestemming 'Agrarisch met waarden' verdwijnt van de huidige agrarische percelen, waardoor er geen rekening wordt gehouden met de her-ingebruikname van de gronden voor agrarische doeleinden na deze termijn van 25 jaar.	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

	<p>reinigend vermogen en het herstellen en versterken van de biodiversiteit. Alleen een onafgedekte bodem kan ecologisch goed functioneren, stelt het rapport.</p> <p>Inspreker stelt vast dat de zonnevelden in het noorden, midden en zuiden van het plangebied een bebouwingsgraad hebben van 75% en de testvelden zelfs van 80%. In totaal gaat het hier om een gebied van 167 ha dat gebruikt wordt voor intensieve oost/west opstelling, reguliere zuid opstelling of testvelden.</p> <p>Inspreker vraagt hoe de kwaliteit van de bodem en het bodemleven wordt gegarandeerd zodat na ontmanteling van het energiepark (na afloop van de SDE subsidieperiode) de grond weer voor andere (agrarische) doeleinden geschikt kan worden gemaakt.</p>		43
9.12	<p>Inspreker geeft aan dat in de rapporten m.b.t. Energielandgoed Wells Meer wordt gesproken over de eventuele komst van een biomassacentrale op het bedrijventerrein Wells Meer. Op 8 november 2019 is in de Provinciale Staten van de Provincie Limburg een motie aangenomen waarin Gedeputeerde Staten wordt verzocht geen ruimte te bieden aan grootschalige houtstook in biomassacentrales. Niet alleen heeft de publieke opinie zich tegen biomassa gekeerd, ook coalitiepartijen Christen Unie en D66 hebben zich uitgesproken tegen biomassa, tevens hebben energiehoogleraar David Smeulders (TU Eindhoven) en Marjan Minnesma (directeur Urgenda) aangegeven tegen subsidie op biomassa te zijn. "Het kabinet moet stoppen met investeren in biomassacentrales", "Je kan beter aardgas gebruiken en bomen planten, dan biomassa gebruiken en bomen planten", aldus Minnesma. Volgens het adviescollege Remkes van 8 juni 2020 geldt voor zowel grote als kleine biomassacentrales dat het verbranden van biomassa voor het genereren van elektriciteit of warmte een oneconomische methode is, die tot hogere uitstoot van CO2 leidt en die bovendien negatieve gevolgen heeft voor natuur en milieu.</p> <p>Inspreker vraagt of de eventuele komst van een biomassacentrale, na deze ontwikkelingen, definitief uit de plannen voor het Energielandgoed Wells Meer kan worden geschrapt.</p>	Het bestemmingsplan 'Energielandgoed Wells Meer' maakt geen biomassacentrale mogelijk.	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

9.13	<p>Inspreker geeft aan dat het Maasduinengebied sinds 1998 een nationaal park is en sinds 2013 is aangewezen als een Natura 2000-gebied. In het Maasduinengebied worden vanwege de hoge waarde van dit gebied zowel landschappelijk, ecologisch als recreatief zonnevelden en windmolens uitgesloten. Ook de Provinciale Omgevingsverordening Limburg 2014 sluit het plaatsen van windturbines in de Maasduinen helemaal uit. Op korte afstand van de Maasduinen komen nu windmolens te staan. Dit is misschien niet direct in strijd met de POL maar wel met de intentie ervan.</p> <p>Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden op het grondgebied van de lidstaten van de Europese Unie. Het Natura 2000-netwerk omvat alle gebieden die zijn beschermd op grond van de Vogelrichtlijn van 1979 en de Habitatrichtlijn van 1992. In de Natuurbeschermingswet wordt de Natura 2000-gebieden onder meer bescherming tegen verstoring geboden.</p> <p>Inspreker vraagt of kan worden aangegeven hoe de bescherming tegen verstoring van (de aanleg en exploitatie van) Energielandgoed Wells Meer op het Natura 2000-gebied wordt geboden.</p>	<p>In zowel het MER als bijgevoegde Natuurtoets worden de potentiële effecten op zowel Natura2000-gebieden beschreven. Hierin wordt aangegeven dat het de verwachting is dat significant negatieve effecten zijn uit te sluiten op het Natura2000-gebied de Maasduinen.</p>	<p>De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.</p>
9.14	<p>Inspreker geeft aan dat wethouder Splinter zowel op 23 oktober 2019 als op 27 november 2019 in de commissievergadering Ruimte & Economie heeft gezegd dat hij energieopwekking in de Maasduinen niet uitsluit.</p> <p>Inspreker vraagt of de garantie kan worden gegeven dat het Energielandgoed Wells Meer niet zal worden uitgebreid naar de Maasduinen en dat er dus geen opwekking of opslag van energie gaat plaats vinden in de Maasduinen.</p>	<p>Het bestemmingsplan regelt de bouw- en gebruiksmogelijkheden in het plangebied en gaat niet over de rest van de gemeente. Een garantie over ontwikkelingen op andere gronden kan daarom niet worden gegeven.</p>	<p>De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.</p>
9.15	<p>Inspreker vraagt waarom een deel van Energielandgoed Wells Meer wordt ontwikkeld in het nationale natuurnetwerk / de goudgroene zone, een locatie waarvan Gedeputeerde Staten aangeeft met prioriteit natuur te willen ontwikkelen en behouden (zoals onderbouwd in de inspraakreactie).</p>	<p>Het klopt dat het Energielandgoed in een zeer klein gebied overlapt met de Goudgroene natuurzone. De keuze hiervoor is gemaakt vanuit twee oogpunten: elektriciteitsopbrengst en landschap. Door dit gedeelte bij het energielandgoed te betrekken, kunnen grotere aaneengesloten velden worden gerealiseerd. Er is minder ruimteverlies langs de randen van</p>	<p>De reactie leidt tot aanpassing van de toelichting en regels van het bestemmingsplan.</p>

		<p>de velden, waardoor de inrichting efficiënter is en de elektriciteitsopbrengst hoger. Ook voor de ruimtelijke en landschapsbeleving is een dergelijke inrichting beter, omdat rommelige rafelranden worden voorkomen.</p> <p>Daarnaast worden de natuurwaarden van de Goudgroene zone die worden aangetast in het plangebied ruim gecompenseerd. Op gebiedsniveau is er hierdoor sprake van een verbetering van de natuurwaarden. Dit hebben we in het ontwerpbestemmingsplan nader toegelicht. Er is een gebiedsvisie opgesteld, waarvan een compensatieplan onderdeel uitmaakt. Uitvoering van deze visie zorgt per saldo voor een verbetering van de natuurwaarden in en rond het gebied en voor een verbetering van de samenhang van de goudgroene natuurzone. De uitvoering van de visie is in het bestemmingsplan gewaarborgd middels een voorwaardelijke verplichting.</p>	45
9.16	<p>Inspreker noemt dat op pagina 113 van de POL 2014 is aangegeven dat: "Bij de planning of de bouw van turbines worden vooraf afspraken vastgelegd over de sloop van de turbines". Inspreker vraagt welke afspraken zijn gemaakt over de sloop van turbines?</p>	<p>Er worden tijdelijke vergunningen voor de windturbines verleend. Bij de aanbesteding zullen hierover met de toekomstige exploitant privaatrechtelijke afspraken worden gemaakt.</p>	<p>De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.</p>
9.17	<p>Inspreker laat weten dat op 16 juni 2020 door Gedeputeerde Staten als antwoord op een vraag van Provinciale Staten van 18-05-2020 over de recycling van zonnepanelen en windturbines het volgende is aangegeven:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vraag: Wordt bij de aanbesteding van grote projecten van zonne-energie en windturbines, bijvoorbeeld in de gemeente Bergen, financieel rekening gehouden met de toekomstige verwijdering van de installaties? • Antwoord: Ja, conform de AEEA wetgeving (Afgedankte Elektrische en Elektronische Apparatuur) worden eisen gesteld aan het zorgen voor een "passende financiële regeling" waarmee een organisatie borgt dat de door 	<p>Dit bestemmingsplan gaat niet over recycling van zonnepanelen en windturbines. Hierover zullen in een later stadium in het aanbestedingsproces afspraken worden gemaakt met de leveranciers.</p>	<p>De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.</p>

	<p>haar op de markt geplaatste POM (registratie van het importvolume in ton per jaar) te zijner tijd ook daadwerkelijk verwerkt kan worden.</p> <p>Inspreker vraagt welke afspraken met leveranciers worden gemaakt over de verwijdering van de zonnepanelen?</p>		
9.18	<p>Inspreker geeft aan dat op 11 november 2019 tijdens het seminar Aandacht voor het Landschap het PBL- Signalenrapport Landschapsinclusief denken en doen is gepresenteerd. Kern van het rapport is dat in het huidige omgevingsbeleid het landschap vaak een sluitpost is met als gevolg dat de kwaliteit van ons landschap onder druk staat en zorg over de toekomst van het Nederlandse landschap toeneemt. Het landschapsbeleid is in 2012 gedereguleerd en de zorg voor het landschap heeft geen volwaardige plek gekregen in de Omgevingswet. Landschap is een publiek belang en daarmee is maatschappelijk draagvlak noodzakelijk voor alle ingrepen in het landschap. Het Planbureau voor de leefomgeving heeft aangegeven dat het Nederlandse landschap weer een volwaardige plek moet krijgen in het ruimtelijk beleid. "Veel burgers maken zich zorgen over het landschap. Het landschap is van iedereen en het volzetten van weilanden met glimmende zonnepanelen of het bouwen van enorme windturbines op akkerland dat al eeuwen vlak en leeg is, raakt omwonenden in de ziel"</p> <p>Inspreker noemt daarnaast dat Gedeputeerde Staten aan projecten binnen de energietransitie 3 voorwaarden stelt, haalbaar, betaalbaar en draagvlak.</p> <p>Inspreker vraagt hoe groot het draagvlak is bij de inwoners van de gemeente Bergen en hoe dit wordt gemeten.</p>	<p>In paragraaf 6.2 van het bestemmingsplan 'EnergieLandgoed Wells Meer' is de maatschappelijke uitvoerbaarheid van het plan onderbouwd. Hieruit blijkt dat de omgeving en andere betrokken partijen op verschillende momenten betrokken zijn bij de plannen en hierover zijn geïnformeerd. Daarnaast heeft iedereen de mogelijkheid om te reageren en een zienswijze in te dienen in het kader van de bestemmingsplanprocedure. Iedereen heeft hierdoor de mogelijkheid om ons van input te voorzien. Onze gemeenteraad is (als gekozen volksvertegenwoordiger) bovendien bij iedere stap nauw betrokken en akkoord gegaan met de keuzes die gemaakt zijn.</p>	<p>De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.</p>
9.19	<p>Inspreker constateert dat gemeente Bergen voornemens is om een meerderheidsaandeel te nemen in de BV die de exploitatie van het EnergieLandgoed gaat verzorgen. Daarmee wordt de gemeente een financieel risicodragers van het EnergieLandgoed. Als inwoner wil inspreker graag de garantie dat de exploitatie van het EnergieLandgoed de gemeente Bergen niet in financiële problemen zal brengen en eventueel zelfs zal leiden naar een artikel 12 procedure met alle</p>	<p>De insteek is dat wij op verschillende manieren zeggenschap hebben en houden over het EnergieLandgoed. Via eigendom van de gronden en het vervolgens verpachten van de gronden en via zeggenschap in de op te richten BV.</p> <p>De business case voor het EnergieLandgoed wordt met elke</p>	<p>De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.</p>

	<p>financiële gevolgen voor de burgers van dien.</p> <p>Inspreker geeft aan dat de financiële getallen die zijn opgenomen in het masterplan niet (meer) juist zijn en de businesscase en de projectrendementen daarmee ook niet actueel zijn. Inspreker vraagt daarom of de (actuele) business case van het Energielandgoed Wells Meer openbaar kan worden gemaakt? Dat wil zeggen kan aan de inwoners van Bergen inzage worden gegeven in verwachte opbrengsten van het energiepark (garanties van oorsprong, sde++ subsidie (op basis van getallen 2021), stroomopbrengsten) en kosten van het energiepark, zodat de burgers zich geen zorgen hoeven te maken over eventuele negatieve financiële consequenties zoals verhoogde gemeentelijke belastingen om de verliezen van het energiepark te compenseren?</p>	<p>planfase concreter en per faseovergang bijgesteld op de concreetheid van de plannen en kengetallen over kosten en opbrengsten zoals die op dat moment actueel beschikbaar zijn. Vandaar dat het belangrijk is om over een robuuste business case te beschikken, die ruimte biedt voor verfijning en optimalisatie. De business case maken wij niet openbaar.</p> <p>Deze reactie heeft geen betrekking op het bestemmingsplan 'Energielandgoed Wells Meer' en is daarom niet relevant in het kader van deze inspraakprocedure (zie 8.7).</p>	<p>47</p>
<p>9.20</p>	<p>Inspreker geeft aan dat de Wet fido de decentrale overheden ondersteunt met normen voor risicobeheersing bij het aantrekken van financiering (lenen) en bij het uitzetten van middelen (beleggen). De kredietwaardigheid van decentrale overheden, en daarmee ook de treasury, staat in de Wet fido centraal. Een belangrijk uitgangspunt van de wet is dat men bedachtzaam om dient te gaan met publieke middelen. Dit betekent dat risicobeheersing van groot belang is. Enerzijds uit zich dit in het beheersen van renterisico's middels de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Anderzijds uit zich dit bij het uitzetten van liquide middelen in een aantal eisen voor het treasurybeleid: Het verstrekken van leningen evenals het verlenen van garanties en borgstellingen is alleen toegestaan voor de uitoefening van de publieke taak. Voor het overige dienen liquide middelen te worden aangehouden in 's Rijks schatkist ("verplicht schatkistbankieren") (Wet fido, art. 2, eerste lid). De middelen die een decentrale overheid in 's Rijks schatkist aanhoudt, blijven beschikbaar voor de uitoefening van de publieke taak (Wet fido, art. 2, tweede lid). Uit deze eisen komt naar voren dat bankieren – zoals het bewust aantrekken van gelden om deze uit te lenen met als doel het genereren van inkomen – verboden is (ruddo, art. 2a, eerste lid). De gemeente Bergen wil 51% van de aandelen in de nog op te zetten BV die de exploitatie van het energielandschap voor zijn rekening zal nemen. De BV zal geld moeten lenen om de investeringskosten van 200 miljoen euro te kunnen</p>	<p>De inspraakprocedure heeft betrekking op het bestemmingsplan 'Energielandgoed Wells Meer'. Deze vraag gaat hier niet over. De wijze waarop het Energielandgoed gefinancierd wordt is niet in het bestemmingsplan geregeld. Toch wordt kort op de gestelde vragen ingegaan.</p> <p>Met betrekking tot de toekomstige organisatiestructuur van het landgoed hebben wij deskundig advies ingewonnen bij Dirkwager legal & tax. Hieruit blijkt dat het ons is toegestaan om vermogen in te brengen in de nieuwe rechtspersoon. Hierbij is gelet op de Wet Fido en de Ruddo. Hierover heeft dus al een juridische toets plaatsgevonden en wij gaan er dan ook van uit dat tot een juridisch juiste besluitvorming zal worden gekomen.</p> <p>In de raadsvergadering van 21 oktober 2019 heeft de raad een besluit genomen over het organisatiemodel. Er is besloten het college opdracht te geven om het organisatiemodel voor het Energielandgoed Wells Meer verder uit te werken conform het advies van Dirkwager legal & tax van 5</p>	<p>De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.</p>

	<p>betalen. Het is een decentrale overheid echter verboden gelden aan te trekken om deze uit te lenen met als doel het genereren van inkomsten.</p> <p>Als inwoner van de gemeente maak inspreker zich daarom zorgen over de gekozen juridische constructie voor de exploitatie van het Energielandgoed. Inspreker vraagt of het college de garantie kan geven dat de gekozen juridische constructie voor exploitatie van het Energielandgoed rechtsgeldig is.</p>	<p>september 2019.</p> <p>Er is dus nog niet door de raad besloten dat de gemeente 51% van de aandelen van de nog op te richten BV voor zijn rekening zal nemen. Het staat daarom ook niet vast dat de gemeente 51% van het benodigde investeringsvermogen zal gaan bijdragen of zal gaan lenen. Belangrijk uitgangspunt is dat de gemeente haar "grip" (doorslaggevende zeggenschap) over de ontwikkeling en de exploitatie niet verliest. Dit kan op verschillende manieren, niet alleen met 51% van de aandelen. Dit moet nog verder worden uitgewerkt en hierbij zal ook een juridische toets worden uitgevoerd.</p>	
9.21	<p>Op pagina 19 van de regels van het voorontwerpbestemmingsplan is aangegeven dat "de oppervlakte van gebouwen voor het bezoekerscentrum in totaal niet meer dan 1.300 m² bedraagt".</p> <p>Een bezoekerscentrum met een oppervlakte van 1300 m² lijkt inspreker rijkelijk overdreven gezien het feit dat deze oppervlakte vergelijkbaar is met 3,5 keer de grote zaal van concertgebouw de Vereniging in Nijmegen, of de helft van het vloeroppervlak van het Decathlon filiaal in Nijmegen.</p> <p>Inspreker vraagt of het college ook van mening is dat 1300 m² vloeroppervlak voor een bezoekerscentrum van een energiepark rijkelijk aan de grote kant is en dat dit geld dus beter anders besteed kan worden?</p>	<p>In een later stadium zal blijken wat de reële maat van het bezoekerscentrum is.</p>	<p>De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.</p>
10	Inspreker 10		
10.1	<p>Het plangebied heeft een zeer open karakter, een zeer grote schaal en maat en is rationeel verkaveld. Het gebied is relatief vlak en ligt min of meer in een kom. Deze structuur en vormgeving vormen ideale omstandigheden voor het huidige gebruik van het landgoed ten behoeve van akkerbouw en graszodenteelt. Uit het beleid van de rijksoverheid vloeit voort dat de locatie die de gemeente Bergen nu kennelijk voor ogen staat als locatie waar het energielandgoed ontwikkeld zal moeten worden, absoluut niet de voorkeur heeft. Waarom kiest</p>	<p>Voor een onderbouwing van de locatiekeuze van het energielandgoed wordt verwezen naar de beantwoording van inspraakreactie 2.1.</p>	<p>De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.</p>

	de gemeente Bergen voor deze locatie die juist bij uitstek geschikt is voor landbouw en graszodenteelt?		49
10.2	Bovendien geldt dat deze locatie precies in het radarverstoringgebied van luchthaven Volkel is gesitueerd. Dit heeft tot gevolg dat het gebied absoluut niet geschikt is voor de realisatie van turbines. Nadere toelichting, uitleg of nader onderzoek hierover ontbreekt in het voorontwerp. Gelet op de nabijheid van het vliegveld Volkel is de locatie dan ook niet geschikt om een ontwikkeling mogelijk te maken tot energielandgoed. Inspreker ziet dan ook niet in waarom de gemeente Bergen juist op deze locatie de ontwikkeling van een energielandgoed mogelijk wil maken.	De potentiële effecten op luchtvaart zijn beschreven in het MER. De nabijheid van luchthaven Volkel heeft geen invloed op de (burger)luchtvaart. Wel is er sprake van invloed op het verkeersleidingsradarsysteem van het Ministerie van Defensie. Hieromtrent vindt aanvullend onderzoek en overleg plaats met TNO en het Ministerie. In het bestemmingsplan is een voorwaardelijke verplichting opgenomen dat een omgevingsvergunning voor het bouwen van een windturbine alleen kan worden verleend onder voorwaarde dat minimaal 10 weken voorafgaand aan de start van de bouw van de windturbine een positief advies wordt verkregen van het Ministerie van Defensie. Een positief advies wordt verleend zodra vaststaat dat de turbine niet leidt tot onaanvaardbare radarverstoring. Op deze wijze is gewaarborgd dat de defensieradars niet worden verstoord door de windturbines.	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
10.3	De toelichting met betrekking tot de vormgeving van het landgoed lijkt niet eenduidig. Inspreker vraagt zich af of gekozen wordt voor een extensieve opstelling van de zonnepanelen of is de noodzaak aanwezig voor realisatie van een intensieve opstelling met intensieve zonnevelden met een hoge dichtheid aan panelen om de doelstellingen te kunnen behalen?	In het bestemmingsplan 'Ergielandgoed Wells Meer' is de invulling uit het voorkeursmodel uit het MER mogelijk gemaakt, welke ook heeft gediend als basis voor het Masterplan. Dit is een maximale invulling. In het bestemmingsplan 'Ergielandgoed Wells Meer' wordt onderscheid gemaakt tussen zonnevelden en het zonnepark. In het zonnepark (ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van bedrijf – zonnepark) is alleen een extensieve invulling toegestaan. Hoe intensief of extensief de opstellingen uiteindelijk ingevuld worden, wordt pas ingevuld bij de aanbesteding voor het Ergielandgoed en zal onder andere afhankelijk	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

		zijn van de stand van de techniek op dat moment.	
10.4	De landschappelijke effecten van de windturbines zijn onvoldoende onderzocht. Het lijkt er op dat de gemeente de landschappelijke effecten aanvaardbaar acht met een enkele verwijzing naar de turbines die zich op het Duitse grondgebied bevinden. Deze verwijzing kan niet beschouwd worden als een voldoende en toereikende ruimtelijke onderbouwing.	<p>In de verschillende stappen in het proces rondom het Energielandgoed wordt ook het effect op het landschap betrokken en onderzocht.</p> <p>Zo zijn bijvoorbeeld bij de locatiekeuze voor het Energielandgoed onder andere de effecten op het landschap meegewogen (zie de beantwoording van reactie 2.1).</p> <p>In hoofdstuk 8 van het MER zijn de effecten van de verschillende varianten voor het Energielandgoed op het landschap beoordeeld. Hierin zijn de aansluiting bij en invloed op de landschappelijke structuur, de kwaliteit van de opstelling als geheel, de invloed op de openheid en de zichtbaarheid beoordeeld. Dit reikt verder dan de relatie met de windturbines in Duitsland.</p> <p>Bij het vormgeven van de ruimtelijke hoofdstructuur voor het landgoed in het Masterplan Wells Meer, is tot slot ook rekening gehouden met de landschappelijke kenmerken van het omliggende gebied (zie paragraaf 2.2.4 van de toelichting).</p>	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
10.5	En wat wordt verstaan onder duurzame bedrijvigheid? En is onderzocht of er bedrijven zijn die aan de kennelijk te stellen criteria voldoen en die zich aan de rand van het energielandgoed zullen willen vestigen? Op welke bedrijvigheid doelt de gemeente?	In het voorontwerpbestemmingsplan is vastgelegd dat in het bedrijfsverzamelgebouw alleen huisvestingsmogelijkheden worden geboden voor aan het energielandgoed verbonden bedrijven die gerelateerd zijn aan de duurzame energiesector. In het ontwerpbestemmingsplan wordt dit verder gespecificeerd, door hierbij alleen ruimte te bieden aan bedrijven die noodzakelijker- of logischerwijs op het energielandgoed gevestigd dienen te zijn.	De reactie leidt tot aanpassing van de toelichting en de regels.

		Daarnaast is de toets aan de ladder voor duurzame verstedelijking gereed en wordt deze bij het ontwerpbestemmingsplan gevoegd. Hierin wordt geconstateerd dat de ontwikkeling van het bedrijfsverzamelgebouw voorziet in een behoefte.	51
10.6	Op dit moment is bovendien onduidelijk of het plan de toets aan de ladder van duurzame verstedelijking kan doorstaan. Nadere onderzoeken daaromtrent ontbreken. Ook om die reden lijkt de nu door de gemeente Bergen gekozen locatie volgens inspreker niet geschikt.	Zoals beschreven bij de beantwoording van reactie 10.5 is de toets aan de ladder voor duurzame verstedelijking voor de realisatie van het bedrijfsverzamelgebouw en een bezoekerscentrum afgerond en opgenomen in het ontwerpbestemmingsplan.	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
10.7	De ontwikkeling van het plan zoals de gemeente Bergen nu voor ogen staat, is volgens inspreker in strijd met de doelstellingen met betrekking tot de ontwikkeling van natuur en behoud van landbouw zoals de provincie deze voor ogen staat.	Wij verwijzen hier naar de beantwoording van reactie 6.1.	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
10.8	Op allerlei aspecten zal de ontwikkeling van het energielandgoed volgens inspreker ook leiden tot strijd met de hoofdkeuzen van de gemeente Bergen. Immers, de aanwezige agrarische bedrijvigheid zal moeten verdwijnen waardoor het evenwicht tussen landschap en landbouw uit balans zal raken. De natuurwaarden en de biodiversiteit worden niet versterkt en bovendien zal de voorgenomen ontwikkeling geen bijdrage leveren aan de ontwikkeling van een gezonde leefomgeving en aan de ontwikkeling van recreatievoorzieningen die geliefd zullen zijn bij recreanten.	De keuze voor de realisatie van het Energielandgoed Wells Meer op deze locatie sluit aan op de hoofdkeuzen die zijn gemaakt in het gemeentelijke beleid. In de Energievisie 'Samen op weg naar een energieneutraal Bergen' heeft de gemeenteraad het doel vastgelegd om uiterlijk in 2030 energieneutraal te zijn. In deze visie is daarnaast vastgelegd dat 50% van de energiebehoefte grootschalig zal moeten worden opgewekt. In de Beleidsnota Windenergie hebben wij onderzocht wat geschikte locaties binnen onze gemeente zijn voor het energielandgoed. Hieruit zijn drie geschikte locaties voor grootschalige opwekking van duurzame energie naar voren gekomen. In het MER van de Structuurvisie Wells Meer zijn deze locaties beoordeeld en is gebleken dat de keuze gezien de impact op energieopbrengst, ruimtegebruik, leefomgeving en landschap valt op het Wells Meer.	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

10.9	<p>Inspreker vindt het onduidelijk of het plan wel economisch uitvoerbaar is. De gemeente Bergen heeft immers alleen budget beschikbaar gesteld voor het opstellen van het bestemmingsplan en het aanvragen van de vergunningen.</p> <p>De aanwezige agrarische bedrijvigheid zal moeten verdwijnen. De gronden zullen moeten worden gekocht van de provincie. Gaat de gemeente Bergen de gronden kopen van de provincie? Wanneer dat gebeurt dan zal rekening gehouden moeten worden met de toezeggingen die door de provincie aan inspreker zijn gedaan.</p> <p>Bovendien zullen de zittende gebruikers schadeloos moeten worden gesteld. Het gaat daarbij o.a. om een akkerbouwbedrijf dat via een gerechtelijke procedure een reguliere pachtovereenkomst heeft afgedwongen. De Hoge Raad heeft een poosje geleden een uitspraak gedaan in deze zaak. Indien o.a. dit bedrijf zal moeten verdwijnen dan zal dit niet mogelijk zijn zonder dat dit bedrijf een hoge schadeloosstelling moet worden betaald. Gelet op de hoge kosten die gemoeid zullen zijn met het verwerven van de gronden en het schadeloos stellen van de huidige gebruikers is volgens inspreker niet aangetoond dat sprake zal kunnen zijn van een economisch uitvoerbaar plan en een lonende exploitatie.</p>	<p>Wij hebben de paragraaf economische uitvoerbaarheid in de toelichting van het ontwerpbestemmingsplan uitgebreid. Hierin verwijzen we onder andere naar het Masterplan Energielandgoed Wells Meer. Op basis van het voorkeursmodel uit het MER is een globale fiscale doorrekening gemaakt van de plannen. Hierin is ook een inschatting van de totale investering meegenomen en niet alleen de kosten voor het opstellen van het bestemmingsplan en het aanvragen van de vergunningen. Het berekende projectrendement over een periode van 16 jaar is 3,5%.</p> <p>Hieruit volgt dat wij over voldoende middelen beschikken om de gronden te kunnen aankopen en dat sprake is van een economisch uitvoerbaar plan.</p>	De reactie leidt tot aanpassing van de toelichting.
10.10	Bovendien is inspreker van mening dat de uitvoering van het plan ook maatschappelijk gedragen zal moeten worden. Het is niet aangetoond of onderzocht of dit maatschappelijk draagvlak voor de voorgestane ontwikkeling aanwezig is.	In paragraaf 6.2 van het bestemmingsplan 'Energielandgoed Wells Meer' is de maatschappelijke uitvoerbaarheid van het plan onderbouwd. Hieruit blijkt dat de omgeving en andere betrokken partijen op verschillende momenten betrokken zijn bij de plannen en hierover zijn geïnformeerd. Daarnaast heeft iedereen de mogelijkheid om te reageren en een zienswijze in te dienen in het kader van de bestemmingsplanprocedure.	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
10.11	Op dit moment is een concept van de milieueffectrapportage ter visie gelegd waarbij de onderzoekers kennelijk hebben geconstateerd dat op dit moment nog sprake is van "leemten in kennis". Dit heeft tot gevolg dat nader onderzoek noodzakelijk zal zijn. Inspreker gaat er dan ook van uit dat de milieu effectrap-	Het aangepaste MER zal bij het ontwerpbestemmingsplan worden gevoegd. Ook bij deze versie van het MER is sprake van 'leemten in kennis', welke zijn benoemd in hoofdstuk 18. In dit hoofdstuk is beschreven welke informatie bij het	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

	<p>portage nogmaals ter visie zal worden gelegd zodra er op basis van heldere en eenduidige onderzoeksresultaten duidelijkheid bestaat over de daadwerkelijke effecten van het plan op de omgeving. Inspreker behoudt zich dan ook alle rechten voor om een inhoudelijke reactie kenbaar te maken op deze milieueffectrapportage.</p>	<p>opstellen van het MER niet beschikbaar was en welke betekenis dit heeft voor de beschrijving van de milieueffecten. Voor leemten in kennis die van belangrijke betekenis zijn, wordt een monitoring programma opgesteld waarmee kan worden bepaald of de gemeten effecten overeenkomen met de in het MER voorspelde effecten en of andere of aanvullende maatregelen nodig zijn om de effecten te beperken.</p>	53
10.12	<p>Inspreker heeft de beleving dat het College het onderhavige voorontwerp veel te vroeg ter visie heeft gelegd omdat er op dit moment nog allerlei onduidelijkheden zijn. Bovendien blijkt op geen enkele wijze dat rekening zal worden gehouden met de toezeggingen die inspreker zijn gedaan door de provincie. Ontwikkeling van het plan levert strijd op met het beleid van de rijksoverheid, met het beleid van de provincie en met de beleidsdoelstellingen van de gemeente Bergen zelf. Bovendien is op geen enkele wijze onderbouwd dat het plan financieel uitvoerbaar zal zijn nu de gemeente Bergen alleen gelden beschikbaar heeft gesteld voor het opstellen van het bestemmingsplan en het aanvragen van de vergunningen. Waaruit blijkt dat sprake zal kunnen zijn van een lonende exploitatie? Dat lukt niet alleen door een B.V. op te richten, zoals is aangegeven in het voorontwerp.</p> <p>Gelet op al hetgeen hiervoor is gesteld, is inspreker van mening dat de voorgenomen ontwikkeling niet succesvol mogelijk zal kunnen zijn op de voorgestelde locatie.</p>	<p>Wij delen deze mening niet en hebben bovenstaand een reactie gegeven op de verschillende vragen van inspreker.</p>	<p>De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.</p>
11	Inspreker 11		
11.1	<p>In de gemeenschap van inspreker leven zorgen rondom de mogelijke komst van een biomassacentrale, zoals onderzocht in de Milieu Effect Rapportage en de verkenning. De gemeente heeft echter besloten geen biomassacentrale op te nemen in het Energielandgoed. Een biomassacentrale is ook niet opgenomen in het bestemmingsplan; dit verheugt inspreker.</p>	<p>Wij nemen deze reactie voor kennisgeving aan.</p>	<p>De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.</p>

11.2	Binnen de Energieboulevard wordt gesproken van een ontsluitingsweg; inspreker gaat er vanuit dat dit geen doorgaande weg is die voor overlast zorgt voor de omwonenden. Ook vraagt inspreker aandacht voor eventueel toenemende verkeersintensiteit op de Wezerweg en de Veenweg.	De Energieboulevard wordt voor autoverkeer alleen aangesloten op de Veenweg. Alleen voor langzaam verkeer en calamiteiten komt er ook een aansluiting op de Wezerweg en zal de Energieboulevard fungeren als een doorgaande weg. In paragraaf 4.13 van de toelichting van het bestemmingsplan 'Energieilandgoed Wells Meer' is aan de hand van een verkeersonderzoek onderbouwd dat het bezoekersverkeer van het bezoekerscentrum en innovatiecentrum (waaronder een bedrijfsverzamelgebouw) geen belemmering zullen vormen voor de doorstroming en verkeersveiligheid op de Wezerweg en Veenweg.	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
11.3	Bij de windturbines vraagt inspreker nadrukkelijk aandacht voor de omgeving inzake de slagschaduw en de geluidsoverlast. De aangegeven (technische) oplossingen en aanpassing van de locatie bieden vertrouwen. De clustering gekoppeld aan de windturbines in Duitsland zorgt ervoor dat er relatief minder horizonvervuiling ontstaat door deze 4 turbines.	In het kader van het MER en het bestemmingsplan is uitgebreid onderzoek gedaan naar de effecten van slagschaduw en geluid en eventuele maatregelen die genomen moet worden om overlast te beperken (zie paragraaf 4.5 en 4.6 van de toelichting van het bestemmingsplan). Dit zal in het kader van het vergunningetraject verder worden opgepakt.	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
11.4	De aanleg van Natuur rondom het Wells Meer doet recht aan de ligging tegen het Nationaal Park De Maasduinen.	Wij nemen deze reactie voor kennisgeving aan.	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
11.5	Inspreker vraagt aandacht voor het terugvloeiën van de opbrengsten van het Energieilandgoed naar alle inwoners van de gemeente Bergen en het dorp Well. Inspreker ziet een kans voor de versterking van het Sociaal Domein en het verenigingsleven in de dorpen. Ook ziet inspreker een mogelijke toename van werkgelegenheid door de bouw en de exploitatie.	Het Energieilandgoed is er van en voor Bergen. Op welke manier we met de opbrengsten van het Energieilandgoed omgaan moet nog verder worden uitgewerkt. Wij willen dit doen in samenspraak met de samenleving, de suggesties van inspreker kunnen hierin worden meegenomen.	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
11.6	Het is voor inspreker een geruststellende gedachte dat de gemeente als eigenaar van de gronden tot in de verdere toekomst, naast eventueel commer-	Wij nemen deze reactie voor kennisgeving aan.	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestem-

	ciële participanten in de op te richten B.V., zeggenschap blijft houden en op deze wijze de belangen van de gemeente en van haar burgers blijft bewaken.		mingsplan.
			55
12	Inspreker 12		
	<p>De boerderij van inspreker staat midden in de Maasduinen. In de huidige bestemming, teelt inspreker op de akkers van het Wells Meer voer voor zijn dieren. Inspreker maakt de kringloop rond door de mest van deze zelfde dieren weer naar deze akkers te brengen. Met de nieuwe bestemming in het vooruitzicht betekent dit concreet, dat inspreker de helft van zijn kringloop niet meer kan sluiten. Buiten de financiële impact, zal dit ook een impact geven op de totale bedrijfsvoering. De boerderij zal intensiever worden qua dieren per ha, in plaats van de maatschappelijke wens om juist extensiever te worden.</p> <p>Inspreker ziet dergelijke zaken liever als een kans dan een bedreiging, vandaar dat hij een voorstel heeft aan de gemeente om het dubbelgebruik breder te trekken en de gebieden rondom de panelen en de potentiële natuurgebieden aan de zuidkant, op een nieuwe en innovatieve manier beheren. Dit voorstel is verder uitgewerkt in zijn inspraakreactie.</p> <p>Concreet doet inspreker daarnaast het volgende voorstel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kijk nog eens kritisch naar de gebieden ingetekend voor nieuwe natuur. Wellicht kunnen deze ook 'natuur-inclusief' beheerd worden door lokale boeren. • De gebieden tussen de zonneparken kunnen ook 'natuur-inclusief' beteeld worden. Bekijk met belangengroepen wat praktisch mogelijk is. 	Wij bedanken inspreker voor deze positieve grondhouding en gaan met hem in gesprek om te bekijken of er mogelijkheden zijn voor dubbelgebruik en natuur-inclusief beheer.	De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

5 OVERZICHT VAN DE WIJZIGINGEN

Overleg- en inspraakreacties

Regels

1. In artikel 5.1.1. onder f is opgenomen dat ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van bedrijf – bedrijfsverzamelgebouw' geen risicovolle inrichtingen (Bevi inrichtingen) zijn toegestaan. Het begrip risicovolle inrichting is toegevoegd aan artikel 1.

2. In artikel 15.3 is een voorwaardelijke verplichting opgenomen dat de inrichtingsmaatregelen uit de gebiedsvisie (welke als bijlage bij de regels is gevoegd) binnen 36 maanden na ingebruikname van de bouwwerken ter plaatse van de aanduiding 'wetgevingszone – voorwaardelijke verplichting' moeten zijn aangelegd en vervolgens in stand moeten worden gehouden. De aanduiding is opgenomen ter plaatse van het gedeelte van het plangebied waar de bestemming 'Energie-landgoed' de Goudgroene natuurzone (opgenomen in de provinciale verordening) overlapt.
3. In artikel 5.2.1. onder a is opgenomen dat de afstand van nutsvoorzieningen (waaronder transformatorstations) tot geluidsgevoelige objecten minimaal 50 m moet bedragen.
4. In artikel 5.1.1 onder i is toegevoegd dat parkeren op eigen terrein dient plaats te vinden.
5. In artikel 5.2.4 onder a is de minimale afstand tussen de onderkant van zonnepanelen en het aansluitende afgewerkte maaiveld ter plaatse aangepast naar 0,6 m.
6. In artikel 1 is het begrip 'aan het energielandgoed verbonden bedrijven' toegevoegd en is gespecificeerd dat dit gaat om bedrijven die noodzakelijker- of logischerwijs op het energielandgoed gevestigd dienen te zijn.

Toelichting

1. In paragraaf 3.1.3. is een uitgebreidere onderbouwing opgenomen van de behoefte aan een zonnepark en windturbines. Daarnaast is de toets aan de ladder voor duurzame verstedelijking voor het bezoekerscentrum en het bedrijfsverzamelgebouw toegevoegd.
2. In paragraaf 3.2.2. is de onderbouwing met betrekking tot de aantasting van de Goudgroene natuurzone aangevuld. Voor het plan is een gebiedsvisie opgesteld, waarin is onderbouwd dat gebruik kan worden gemaakt van artikel 2.6.4. van de provinciale verordening (de saldobenadering). Dit betekent dat verbod om de wezenlijke kenmerken en waarden van de Goudgroene natuurzone niet van toepassing is. De realisatie van de inrichtingsmaatregelen uit de gebiedsvisie is vastgelegd als voorwaardelijke verplichting in de regels.
3. In paragraaf 3.2.2. is de onderbouwing met betrekking tot de Zilvergroene natuurzone aangevuld.
4. In paragraaf 4.6 is een onderbouwing met betrekking tot het aspect gezondheid toegevoegd.
5. In paragraaf 6.1 is de onderbouwing met betrekking tot de economische uitvoerbaarheid van het plan verder aangevuld.

Ambtshalve

Regels en verbeelding

1. Uit artikel 1 zijn een aantal begrippen die niet op andere locaties voorkomen in de regels verwijderd.
2. Bestemming 'Energie-landgoed':
 - a. In artikel 5.1.1. is toegevoegd dat zonnenvelden en zonneparken ook zijn toegestaan ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van bedrijf - innovatieve zone'. Daarnaast zijn groenvoorzieningen en wandel- en fietspaden aan de bestemmingsomschrijving toegevoegd.
 - b. Aan de verbeelding is de aanduiding 'specifieke vorm van bedrijf – bedrijfsverzamelgebouw toegevoegd'. Hier is het bedrijfsverzamelgebouw voor aan het energielandgoed verbonden bedrijven toegestaan. In de bouwregels zijn een maximum bebouwingspercentage en maximum bouwhoogte (10 m) opgenomen.

- c. De aanduiding 'specifieke vorm van maatschappelijk - bezoekerscentrum' is verplaatst en ter plaatse van deze aanduiding is een bezoekerscentrum toegestaan. De realisatie van een bedrijfsverzamelgebouw is hier niet langer mogelijk. In de bouwregels is toegevoegd dat ter plaatse van deze aanduiding ook de bestaande bebouwing is toegestaan.
 - d. In artikel 5.2.3. is een voorwaardelijke verplichting opgenomen dat een omgevingsvergunning voor het bouwen van een windturbine alleen kan worden verleend onder voorwaarde dat minimaal 10 weken voorafgaand aan de start van de bouw van de windturbine een positief advies wordt verkregen van het Ministerie van Defensie. Een positief advies wordt verleend zodra vaststaat dat de turbine niet leidt tot onaanvaardbare radarverstoring.
 - e. In artikel 5.2.4. is toegevoegd dat de afstand van zonnepanelen tot geluidsgevoelige objecten niet minder dan 25 m mag bedragen.
 - f. In artikel 5.3.1. is in verband met externe veiligheid opgenomen dat onder strijdig gebruik tevens wordt verstaan het binnen de breedte van de windturbine gebruiken van gronden voor wegen met uitzondering van onderhoudswegen.
 - g. Artikel 5.3.2 'verkeersbewegingen' is toegevoegd. Hierin is geregeld dat het Energielandgoed jaarlijks door maximaal 15.000 auto's met een verbrandingsmotor bezocht mag worden. Hierbij geldt dat een bus met een verbrandingsmotor gelijk gesteld wordt aan 3 auto's.
3. In het bestemmingsplan is een nieuwe regeling met betrekking tot archeologie opgenomen, naar aanleiding van de nieuwe gespecificeerde archeologische verwachtingswaarden uit het archeologisch bureauonderzoek. Dit heeft geleid tot de dubbelbestemmingen 'Waarde – Archeologie hoog' en 'Waarde – archeologie middelhoog'.
 4. Naar aanleiding van het archeologisch bureauonderzoek is aan één woning en een zone van 25 m rondom deze woning de aanduiding 'karakteristiek' toegekend. De gronden ter plaatse van deze aanduiding zijn tevens bestemd voor het behoud van de cultuurhistorische bebouwing.
 5. De algemene aanduidingsregel vrijwaringszone – radar is verwijderd. Hiervoor in de plaats is in artikel 5.2.3 een voorwaardelijke verplichting opgenomen.
 6. Naar aanleiding van het archeologiebeleid van de gemeente Bergen is artikel 20.3 opgenomen, op basis waarvan bepaald kan worden welke archeologieregeling van toepassing is wanneer er meerdere dubbelbestemming of aanduidingen met betrekking tot archeologie in een besluitgebied voorkomen.
 7. De ligging van de aanduiding 'overige zone - nationaal natuurnetwerk' is aangepast.
 8. De aanduiding 'specifieke bouwaanduiding - afwijkende hoogte zonnepanelen' is verplaatst naar de noordwesthoek van het plangebied.

Toelichting

1. In paragraaf 2.2.3.1 is het onderscheid tussen de 'zonnevelden' en het 'zonnepark' duidelijker toegelicht.
2. In paragraaf 2.2.4 is de onderbouwing met betrekking tot het landschappelijk raamwerk uitgebreid.
3. In paragraaf 2.2.6 is toegevoegd dat een netaansluiting nodig is om het energielandgoed aan te kunnen sluiten op het nationale elektriciteitsnet.
4. In paragraaf 3.1.2 (toets aan Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte) is de afweging met betrekking tot het NNN afgeconcludeerd en de onderbouwing met betrekking tot de ligging in radarverstoringengebied aangepast naar aanleiding van aanpassingen in de regels.
5. In paragraaf 3.2.3 (toets aan de Omgevingsverordening Limburg 2014) zijn de kernkwaliteiten van de Bronsgroene landschapszone ter plaatse benoemd. Daarnaast zijn de paragrafen met betrekking tot artikel 2.4.4, 2.4.5. en 2.4.6 uit de ruimtelijke verordening afgeconcludeerd.
6. De conclusies van paragraaf 3.3.1. en 3.3.2 (toets aan de POL-uitwerking werklocaties) zijn aangepast en aangevuld.
7. In paragraaf 3.3.3 is een toets aan de (concept) Regionale Energie Strategie (RES) Noord- en Midden Limburg toegevoegd.
8. In paragraaf 3.4.2 is een toets aan de Energievisie Gemeente Bergen toegevoegd.

9. In paragraaf 3.4.5 is een toets aan het Landschapsbeleidsplan van de gemeente Bergen toegevoegd.
10. Paragraaf 4.3 (natuur) is aangevuld met de tussentijdse resultaten van het nader onderzoek soortenbescherming.
11. In paragraaf 4.10 (water) is de watertoets toegevoegd.
12. In paragraaf 4.11 (archeologie) zijn de conclusies uit het archeologisch onderzoek opgenomen.
13. In paragraaf 4.12 (cultuurhistorie) is een toets met betrekking tot cultuurhistorische waardevolle landschapselementen toegevoegd.
14. In paragraaf 4.13 (externe veiligheid) is geconcludeerd dat rotoroverslag bij nieuwe wegen niet mogelijk is, aangezien geregeld is dat wegen niet zijn toegestaan binnen de rotordiameter.
15. In paragraaf 4.14 zijn de aangepaste conclusies uit het verkeersonderzoek bij de definitieve versie van het MER opgenomen. Daarnaast is toegevoegd dat het maximaal aantal motorvoertuig bewegingen beperkt wordt in de regels van het plan.